

SN § 9:9

Dnr. SN 2014/0037-739

Utdrag: KF, Revisorerna, akt

## Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL per 2014-09-30 från Socialnämnden

### Ärende

Kommunerna har skyldighet enligt 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) att till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) och till revisorerna rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Socialnämnden ska även till Kommunfullmäktige lämna statistikrapporter över hur många gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Det fanns inga ej verkställda beslut per den 30 september 2014.

### Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2014-10-01.

### Yrkande

Christina Funhammar (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att Socialnämnden antecknar rapporten till protokollet samt överlämnar denna till Kommunfullmäktige.


### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Socialnämnden beslutar enligt Christina Funhammars (M) yrkande och finner att så är fallet.

### Socialnämndens beslut

1. Anteckna rapporten till protokollet.
2. Överlämna rapporten till Kommunfullmäktige.

\_\_\_\_\_

  
Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

## Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen  
Datum 2014-10-01  
Dnr SN 2014/0037-739

Till Socialnämnden

### Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL per 2014-09-30 från Socialnämnden

#### Beslutsförslag

##### Socialnämndens beslut

1. anteckna rapporten till protokollet.
2. överlämna rapporten till Kommunfullmäktige.

#### Bakgrund

Kommunerna har skyldighet enligt 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till revisorerna rapportera gynnande beslut, enligt 4 kap 1 § SoL, som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum.

Socialnämnden ska även till Kommunfullmäktige lämna statistikrapport över hur många gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet.

#### Förvaltningens slutsatser

Det fanns inga ej verkställda beslut per den 30 september 2014.



Anne Simmasgård  
Socialchef

#### Expedieras

Kommunfullmäktige  
Revisorerna  
Akt

VON § 9:5

Dnr. VON 2014/0043-739

Utdrag: KF, Revisorerna, akt

**Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS per 2014-09-30 från  
Vård- och omsorgsnämnden****Ärende**

Rapporten avser äldreomsorg enligt SoL och omsorg till personer med funktionsnedsättning enligt SoL och LSS. Det fanns tjugotvå ej verkställda beslut enligt SoL att rapportera den 30 september 2014. Arton beslut avser särskilt boende, två avser trygghetslarm, ett dagverksamhet och ett beslut växelboende. Det fanns sexton ej verkställda beslut enligt LSS att rapportera den 30 september 2014. Tio beslut avser bostad med särskild service för vuxna, två avser daglig verksamhet, ett avser korttidsvistelse och tre beslut avser kontaktperson.

**Beslutsunderlag**

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2014-10-14.

**Yrkande**

Mikael Ottosson (KD) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att Vård- och omsorgsnämnden antecknar rapporten till protokollet samt överlämnar denna till Kommunfullmäktige.

**Propositionsordning**

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Mikael Ottossons (KD) yrkande och finner att så är fallet.

**Vård- och omsorgsnämndens beslut**

1. Anteckna rapporten till protokollet.
2. Överlämna rapporten till Kommunfullmäktige.

## Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2014-10-14

Dnr VON 2014/0043-739

### Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2014-09-30 från Vård- och omsorgsnämnden

#### Sammanfattning

Rapporten avser äldreomsorg enligt SoL och omsorg till personer med funktionsnedsättning enligt SoL och LSS.

#### Beslutsförslag

##### Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Anteckna rapporten till protokollet.
2. Överlämna rapporten till Kommunfullmäktige.

#### Bakgrund

Kommunen har skyldighet enligt 16 kap 6 f § Socialtjänstlagen (SoL) och enligt 28 f § Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och revisorerna rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum.

Vård- och omsorgsnämnden ska även lämna statistikrapport till Kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte verkställts inom tre månader från dagen för gynnande beslut.

#### Förvaltningens slutsatser

Det fanns tjugotvå ej verkställda beslut enligt SoL att rapportera den 30 september 2014. Arton beslut avser särskilt boende, två avser trygghetslarm, ett dagverksamhet, och ett beslut växelboende.

Det fanns sexton ej verkställda beslut enligt LSS att rapportera den 30 september 2014. Tio beslut avser bostad med särskild service för vuxna, två avser daglig verksamhet, ett avser korttidsvistelse och tre beslut avser kontaktperson.

#### SoL

Kvinna född 1928 beslut särskilt boende 2012-10-09. Tackat nej till erbjudande 2013-02-07, 2013-04-24, 2013-05-27, 2014-01-15, 2014-03-24 och 2014-09-16. Önskar komma till namngivet boende och då flytta samtidigt med maken.



## Tjänsteutlåtande

Man född 1925 beslut särskilt boende 2012-10-09. Tackat nej till erbjudande 2013-02-07, 2013-04-24, 2013-05-27, 2014-01-15, 2014-03-24 och 2014-09-16. Önskar komma till namngivet boende och då flytta samtidigt med makan.

Man född 1932 beslut särskilt boende 2013-06-03. Tackat nej till erbjuden lägenhet 2013-09-18, 2013-10-24 och 2014-05-13.

Kvinna född 1917 beslut särskilt boende 2013-11-25. Tackat nej till erbjuden lägenhet 2014-03-05, 2014-05-30 och 2014-10-02.

Man född 1931 beslut särskilt boende 2014-02-04. Verkställt 2014-07-07.

Kvinna född 1936 beslut dagverksamhet 2014-03-25. Återtagit ansökan, beslutet kommer inte att verkställas 2014-07-30.

Man född 1932 beslut särskilt boende 2014-03-03. Verkställt 2014-07-22

Man född 1936 beslut särskilt boende 2014-03-11. Verkställt 2014-07-29.

Man född 1934 beslut särskilt boende 2014-03-26. Avliden 2014-07-11.

Kvinna född 1933 beslut särskilt boende 2014-03-27. Beslutet verkställt 2014-08-11.

Man född 1927 beslut utökning växelboende 2014-03-07. Verkställt 2014-08-25.

Kvinna född 1936 beslut särskilt boende 2014-04-25. Ej verkställt då ledig lägenhet saknas.

Kvinna född 1929 beslut särskilt boende 2014-04-30. Verkställt 2014-09-29.

Kvinna född 1929 beslut särskilt boende 2014-04-30. Ej verkställt då ledig lägenhet saknas.

Kvinna född 1937 beslut särskilt boende 2014-04-30. Ej verkställt då ledig lägenhet saknas.

Man född 1943 beslut trygghetslarm 2014-05-06. Beslutet verkställt 2014-08-28.

Kvinna född 1927 beslut särskilt boende 2014-05-15. Beslutet verkställt 2014-05-15 till 2014-05-23 avbröt då själv verkställigheten. Tackat nej till erbjudande 2014-10-02.

Kvinna född 1926 beslut särskilt boende 2014-05-21. Ej verkställt då ledig lägenhet saknas.

Man född 1932 beslut trygghetslarm 2014-05-30. Verkställt 2014-09-11 efter upprepade kontakter.

Kvinna född 1930 beslut särskilt boende 2014-06-16. Ej verkställt då ledig lägenhet saknas.

Kvinna född 1933 beslut särskilt boende 2014-06-18. Ej verkställt då ledig lägenhet saknas.

Kvinna född 1920 beslut särskilt boende 2014-06-24. Ej verkställt då ledig lägenhet saknas.

## Tjänsteutlåtande

### LSS

Man född 1990 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-04-24. Tackat nej till erbjudande 2013-09-17, 2014-02-19. Önskar nu vänta till våren 2015 på lägenhet i planerad gruppboendestad

Man född 1992 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-05-03. Väntat på ett visst boende enligt eget önskemål. Beslutet verkställt 2014-08-22.

Man född 1992 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-07-25 samt beslut om daglig verksamhet 2013-07-25. Har ett alternativt boende enligt SoL i avvaktan på LSS-boende. Väntat på ett visst boende enligt eget önskemål. Beslutet bostad verkställt 2014-09-15. Beslutet daglig verksamhet verkställt 2014-10-01.

Kvinna född 1993 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-08-19. Beslutet verkställt 2014-10-01.

Man född 1989 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-08-29. Tackat nej till erbjudande 2013-10-18 och 2014-04-15 om boende i upphandlad verksamhet utanför kommunen. Beslutet verkställt 2014-08-15.

Man född 1990 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-09-18. Tackat nej till erbjudande 2013-09-20, 2013-10-21 och 2014-03-06. Tackat ja till erbjudande med inflyttning 2014-11-01.

Man född 1991 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-10-04. Tackat nej till erbjudande om boende i upphandlad verksamhet utanför kommunen 2013-12-10, 2014-07-22 och 2014-08-28. Återtagit ansökan 2014-08-28 pga. flytt till annan kommun.

Man född 1994 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-10-15. Tackat nej till erbjudande i boende utanför kommunen 2014-03-21. Tackat ja till erbjuden lägenhet 2014-09-02 med planerad inflyttning i oktober.

Man född 1988 beslut bostad med särskild service för vuxna 2013-11-22. Tackat nej till boende i upphandlad verksamhet utanför kommunen 2013-12-20. Beslutet verkställt 2014-09-01.

Man född 1992 beslut bostad med särskild service för vuxna 2014-03-12. Ej verkställt pga. saknas ledig lägenhet.

Pojke född 2001 beslut korttidsvistelse 2014-04-08. Ej verkställt. Återtagit ansökan 2014-09-12.

Man född 1993 beslut daglig verksamhet 2014-05-20. Beslutet verkställt 2014-09-01.

Kvinna född 1991 beslut kontaktperson. Avbrott i verkställigheten 2014-06-09. Rekrytering pågår.

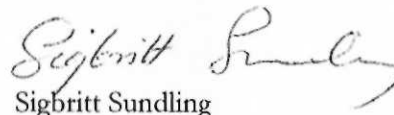
Man född 1974 beslut kontaktperson. Avbrott i verkställigheten 2014-06-16. Rekrytering pågår.

## Tjänsteutlåtande

Kvinna född 1998 beslut kontaktperson. Avbrott i verkställigheten 2014-06-30. Ny kontaktperson från 2014-10-04.



Anne Simmasgård  
Socialchef



Sigbritt Sundling  
Enhetschef

Expedieras

Kommunfullmäktige

KS § 10:8

Dnr. KS 2014/0196-539

## Svar på remiss – Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015 - 2018

### Kommunstyrelsens beslut

Som svar på remissen ”Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015-2018” ställa sig positiv till förslaget och överlämna kommunstyrelsens kontors yttrande till KSL.

### Sammanfattning

Styrelsen för Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har inför nästa mandatperiod tagit initiativ till att föreslå ny inriktning, organisation och arbetsformer för KSL. Förslaget har arbetats fram i en politiskt sammansatt arbetsgrupp. Ärendet har remitterats till samtliga kommunstyrelser i länet. Förslaget tar sin utgångspunkt i en rad nyckelfrågor och utmaningar för kommunerna i regionen. Utifrån dessa föreslås två huvudområden, Regional utveckling och Valfärdsutveckling. När det gäller organisation och arbetsformer föreslås att KSL utvecklar en tydligare projekt- och processorientering. Därutöver föreslås en förstärkt medlemsrepresentation med en tydligare roll för kommunstyrelseordförandegruppen. KSL har en viktig roll som mötesplats för länets kommuner för att diskutera kommunövergripande frågor och hitta lösningar på gemensamma problem. I rapporten beskrivs ett stort antal frågor under respektive verksamhetsområde. Frågan är om det är rimligt att förvänta sig att KSL ska kunna hantera alla dessa frågor, och om KSL är den rätta aktören i alla lägen. Vi förordar att KSL prioriterar området Valfärdsutveckling eftersom det inom detta område finns ett stort behov av samarbete, och inte finns någon annan naturlig samlande aktör. När det gäller verksamhetsområdet ”Regional utveckling” är KSLs roll inte lika självklar. Här finns det redan flertalet aktörer som hanterar dessa frågor.

Det finns behov av att tydliggöra styrningen av KSL såsom hur frågor initieras i förbundet, hur de bereds och om hur och av vem beslut fattas. Det är också viktigt att det är tydligt vem som företräder vad i samarbetet och i dialogen mellan kommunerna och med externa parter.

### Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2014-10-28.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2014-10-08, 8:16.

### Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens kontors beslutsförslag innebärande att som svar på remissen ”Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015-2018” ställa sig positiv till förslaget och överlämna kommunstyrelsens kontors yttrande till KSL.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

### Expedieras

- Akten



Kommunstyrelsens kontor

Datum 2014-10-28

Dnr 2014/0196-539

Till Kommunstyrelsen

## Yttrande - Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015-2018

### Sammanfattning

Styrelsen för Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har inför nästa mandatperiod tagit initiativ till att föreslå ny inriktning, organisation och arbetsformer för KSL. Förslaget har arbetats fram i en politiskt sammansatt arbetsgrupp. Ärendet har remitterats till samtliga kommunstyrelser i länet. Förslaget tar sin utgångspunkt i en rad nyckelfrågor och utmaningar för kommunerna i regionen. Utifrån dessa föreslås två huvudområden, Regional utveckling och Valfärdsutveckling. När det gäller organisation och arbetsformer föreslås att KSL utvecklar en tydligare projekt- och processorientering. Därutöver föreslås en förstärkt medlemsrepresentation med en tydligare roll för kommunstyrelseordförandegruppen.

KSL har en viktig roll som mötesplats för länets kommuner för att diskutera kommunövergripande frågor och hitta lösningar på gemensamma problem. I rapporten beskrivs ett stort antal frågor under respektive verksamhetsområde. Frågan är om det är rimligt att förvänta sig att KSL ska kunna hantera alla dessa frågor, och om KSL är den rätta aktören i alla lägen. Vi förordar att KSL prioriterar området Valfärdsutveckling eftersom det inom detta område finns ett stort behov av samarbete, och inte finns någon annan naturlig samlande aktör. När det gäller verksamhetsområdet "Regional utveckling" är KSLs roll inte lika självklar. Här finns det redan flertalet aktörer som hanterar dessa frågor.

Det finns behov av att tydliggöra styrningen av KSL såsom hur frågor initieras i förbundet, hur de bereds och om hur och av vem beslut fattas. Det är också viktigt att det är tydligt vem som företräder vad i samarbetet och i dialogen mellan kommunerna och med externa parter.

### Beslutsförslag

**Kommunstyrelsens kontor föreslår Kommunstyrelsen besluta**

Som svar på remissen "Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015-2018" ställa sig positiv till förslaget och överlämna kommunstyrelsens kontors yttrande till KSL

## Bakgrund

### Sammanfattning av förslaget

Styrelsen för Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har inför nästa mandatperiod tagit initiativ till att föreslå ny inriktning, organisation och arbetsformer för KSL. Förslaget har arbetats fram i en politiskt sammansatt arbetsgrupp. Ärendet har remitterats till samtliga kommunstyrelser i länet. KSL har rekommenderat kommunerna att i sina remissvar särskilt belysa förslagen om inriktning, organisation och arbetsformer för KSL nästa mandatperiod.

Förslaget tar sin utgångspunkt i en rad nyckelfrågor och utmaningar för kommunerna i regionen. Utifrån dessa föreslås två huvudområden, Regional utveckling och Välfärdsutveckling. Huvudområdet **Välfärdsutveckling** rymmer frågor som har en tydlig koppling till kommunernas ordinarie kärnverksamheter. Under nästa mandatperiod föreslås särskilt följande områden uppmärksammas:

- Samverkan mellan kommunernas äldreomsorg och landstingets hälso- och sjukvård
- Digitalisering/e-förvaltning
- Gymnasieutbildning och vuxenutbildning
- Samverkan mellan socialtjänst, skola och landstingets öppenvård
- Utveckling av kvalitetskriterier och ersättningsmodeller
- Asyl- och flyktingmottagande

Huvudområdet **Regional utveckling** rymmer frågor där kommungränsen är av mindre betydelse och där regionala och nationella perspektiven sätter ramarna. Det handlar om frågor om bostadsförsörjning, infrastruktur, kommunikation, fysisk planering, arbetsmarknad och kompetensförsörjning. Under nästa mandatperiod föreslås särskilt följande områden uppmärksammas:

- Infrastruktur och kollektivtrafik
- Bostadsbyggande och bostadsförsörjning
- Arbetsmarknad och kompetensförsörjning
- Digitalisering och e-samhället
- Miljö- och klimat

När det gäller organisation och arbetsformer föreslås att KSL utvecklar en tydligare projekt- och processorientering. Därutöver föreslås en förstärkt medlemsrepresentation med en tydligare roll för kommunstyrelseordförande-gruppen. Dagens beredningar föreslås ersättas av politiska styrgrupper



och sakpolitiska nätverk för förtroendevalda i länets kommuner. Bland övriga förslag finns ett årligt event för Stockholmskommunerna och en tydligare roll för kommundirektörsgruppen i stödet till förbundsdirektören.

## Förvaltningens slutsatser

Vi ser positivt på att KSL inför den kommande mandatperioden har låtit göra en grundlig översyn av mål, inriktning och arbetsformer. Det är viktigt att med jämna mellanrum göra en sådan översyn så att organisationen svarar upp mot medlemmarnas behov och förväntningar. I rapporten beskrivs på ett bra sätt de allt mer komplexa frågorna regionen står inför och vikten av att KSLs uppdrag och organisation är tydlig och anpassad för att vara en av aktörerna inom regionen.

KSL har en viktig roll som mötesplats för länets kommuner för att diskutera kommunövergripande frågor och hitta lösningar på gemensamma problem. Det är dock relevant att i varje enskild fråga ställa sig frågan om det är KSL som ska driva frågan eller andra övergripande aktörer eller enskilda kommuner. I rapporten beskrivs ett stort antal frågor under respektive verksamhetsområde. Frågan är om det är rimligt att förvänta sig att KSL ska kunna hantera alla dessa frågor, och om KSL är den rätta aktören i alla lägen. Det är nödvändigt att ytterligare prioritera de presenterade områdena. Det är då också angeläget att precisera innehållet i frågorna. I rapporten är de så översiktligt beskrivna att det i nuläget är svårt att se vilken roll KSL ska ha i respektive fråga. Det kommer också finnas behov att diskutera hur avgränsningar ska göras mot andra regionala organisationer i länet, och hur man kan samverka med andra aktörer för att använda resurserna så effektivt som möjligt. Om flera aktörer engagerar sig i samma frågor riskerar komplexiteten att öka ytterligare.

Inom huvudområdet Valfärdsutveckling är KSL den naturliga samverkansorganisationen i regionen. Det finns ingen annan aktör som är en samlande kraft kring frågor som till exempel rör gymnasie- och vuxenutbildning eller frågor som rör samverkan mellan kommunernas äldreomsorg och landstingets hälso- och sjukvård. Dessa frågor bör KSL kraftsamla kring. Alla de områden som nämns under verksamhetsområdet är rimliga att samarbeta kring. De har stor betydelse ur ett medborgarperspektiv, och utgör en mycket stor del av kommunens verksamheter. KSL bör fokusera på dessa frågor där det inte redan finns någon naturlig samlande aktör.

När det gäller verksamhetsområdet "Regional utveckling" är KSLs roll inte lika självklar. Här finns det redan flertalet aktörer som hanterar dem. Såväl landstinget som länsstyrelsen har utpekade uppdrag inom exempelvis regional utveckling, infrastruktur, kollektivtrafik och bostadsförsörjning. Det är i vissa fall mer naturligt för kommuner att agera tillsammans i mindre konstellationer. Inom nordostsektorn finns exempelvis ett upparbetat samarbete inom Stockholm Nordost när det gäller

## Tjänsteutlåtande

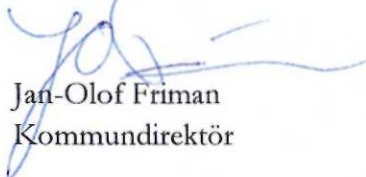
regionala utvecklingsfrågor. KSLs roll skulle här kunna vara att säkerställa att kommunerna har rätt arenor att driva frågorna på.

Det ingår inte i vår roll att ha synpunkter på den politiska organisationen. Vi tror dock att organisationen i stort tjänar på en tydlighet i beslutsfattandet. Det finns idag och även i det nya förslaget många grupperingar. Det finns behov av att tydliggöra styrningen av KSL såsom hur frågor initieras i förbundet, hur de bereds och om hur och av vem beslut fattas. Det är också viktigt att det är tydligt vem som företräder vad i samarbetet och i dialogen mellan kommunerna och med externa parter. Med tanke på de många uppdragen KSL står inför är det av oerhörd vikt att uppdragen är tydligt formulerade av medlemmarna. De beskrivna arbetsformerna med projekt- och processtyrning bör underlätta för att driva frågor med tydliga uppdrag och slutdatum. Om organisationen på ett effektivt sätt ska kunna hantera medlemmarnas frågor är det av största vikt att inte enbart påbörja uppdrag, utan att också avsluta uppdrag. De enskilda kommunerna har också en viktig roll i att bidra med att förankra och samordna frågor på hemmaplan för att underlätta och effektivisera KSL-samarbetet.

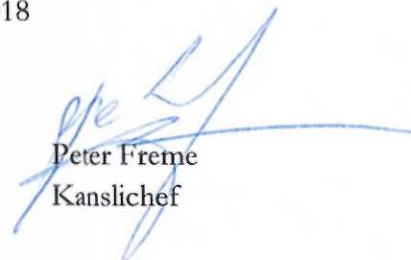
### Bilaga

KSLs rapport

Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015 – 2018



Jan-Olof Friman  
Kommundirektör



Peter Frene  
Kanslichef

Exp: Kommunförbundet Stockholms Län



REMISS

2014-06-12

Dnr KSL/13/0111-70

Kommunstyrelserna i Stockholms Län



## *Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015-2018*

### **KSLs beslut**

Styrelsen beslutade vid sammanträde 2014-06-12 att remittera arbetsgruppens förslag om *Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015-2018* till medlemmarna.

### **Sammanfattning**

KSLs styrelse har inför mandatperioden 2015-2018 gett en politiskt sammansatt arbetsgrupp i uppdrag att föreslå inriktning, organisation och arbetsformer för KSL. Det framtagna förslaget till inriktning för KSL bygger på två huvudområden, *Regional utveckling* och *Välfärdsutveckling*. Istället för dagens fyra beredningar, föreslås *politiska styrgrupper* och *sakpolitiska nätverk* för förtroendevalda i länets kommuner i syfte att förstärka medlemsrepresentationen.

### **Beskrivning av ärendet**

Arbetet har bedrivits under perioden februari-maj 2014 och bestått av ett antal möten och arbetsseminarier där arbetsgruppen bland annat utarbetat och prövat olika scenarier om KSLs framtid, identifierat de viktigaste nyckelfrågorna, genomfört en enkätundersökning om prioriterade KSL-uppdrag samt anordnat ett seminarium med kommunstyrelseordföranden, beredningsledamöter och kommundirektörer.

I rapporten lyfter arbetsgruppen fram några särskilt viktiga frågor att prioritera och formulerar förslag till mål för de bägge huvudområdena.

Arbetsgruppen föreslår en *förstärkt medlemrepresentation* med en tydligare roll för KSO-gruppen. Detta i en KSL-organisation med ökade inslag av

projekt- och processororientering. Bland övriga förslag finns ett årligt konvent för Stockholmskommunerna och en tydligare roll för kommundirektörsgruppen i stödet till förbundsdirektören.

### Svarsperiod

Remissen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i KSLs styrelse. Svar önskas senast **31 oktober 2014**

med e-post till [registrator@ksl.se](mailto:registrator@ksl.se)

### Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av:  
Madeleine Sjöstrand, [madeleine.sjostrand@ksl.se](mailto:madeleine.sjostrand@ksl.se), 08-615 94 01.

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN



Elisabeth Gunnars  
1:e vice ordförande



Madeleine Sjöstrand  
direktör

### Bilaga

Rapport, *Utveckling av KSL inför mandatperioden 2015-2018*



Maj 2014

# *KSL inför nästa mandatperiod*



**KSL**

Kommunförbundet  
Stockholms Län

# Innehållsförteckning

<b>1. Sammanfattning .....</b>	<b>3</b>
<b>2. Inför en ny mandatperiod.....</b>	<b>5</b>
2.1 Bakgrund .....	5
2.1.1 Kort om KSL .....	5
2.1.2 Nyckelfrågor .....	7
2.2 Arbetsgruppens uppdrag och arbete.....	8
2.2.1 Syfte och mål .....	9
2.2.2 Uppdragets genomförande.....	10
<b>3. Det här står vi inför .....</b>	<b>11</b>
3.1 Befolkningstillväxtens utmaningar inom samhällsbyggnad och fysisk planering .....	11
3.2 Kompetensförsörjningens utmaningar.....	12
3.3 Välfärdens utmaningar.....	12
<b>4. Det här är vår inriktning.....</b>	<b>14</b>
4.1 KSLs roll .....	14
4.2 KSLs två huvudområden .....	14
4.3 Inriktning Regional utveckling .....	16
4.4 Inriktning Välfärdsutveckling .....	17
4.5 Särskilda KSL-uppdrag .....	18
4.5.1 IT-forum .....	18
4.5.2 Gymnasieantagningen .....	19
4.5.3 Strukturfondspartnerskapets sekretariat .....	20
4.5.4 Övriga uppdrag .....	20
4.6 När ska en fråga bli ett uppdrag?.....	20

<b>5. Så här arbetar vi .....</b>	<b>22</b>
5.1 Arbetsformer och organisation.....	22
5.1.1 Projekt.....	22
5.1.2 Processer.....	23
5.2 Politisk organisation.....	23
5.2.1 Parti- respektive kommunrepresentation .....	23
5.2.2 Förbunds möte.....	24
5.2.3 Styrelse .....	24
5.2.4 Politiska styrgrupper .....	25
5.2.5 Sakpolitiska nätverk för förtroendevalda .....	25
5.2.6 Konvent Stockholmskommunerna .....	26
5.3 Tjänstemannaorganisation.....	26
5.3.1 Förbunds direktör och kansli .....	26
5.3.2 Kommundirektörsgrupp.....	27
5.3.3 Tjänstemannastöd från länets kommuner.....	27
5.4 Sammanfattande organisationsskiss .....	28
<b>6. Förslag till fortsatt process i medlems-</b>	
<b>kommunerna och KSL.....</b>	<b>29</b>
6.1 Om medlemmarnas KSL och behov av förankring och	
kommunikation .....	29
6.2 Partiernas betydelse i den fortsatta processen.....	30
6.3 Tidplan och beslutsgång.....	30
<b>Bilaga 1: Gällande överenskommelser .....</b>	<b>32</b>
<b>Bilaga 2: Enkätundersökning om prioriterade uppgifter .....</b>	<b>34</b>
<b>Bilaga 3: Regionala samarbeten i Sverige – några korta fakta .....</b>	<b>39</b>



# 1. Sammanfattning

KSLs styrelse har inför mandatperioden 2015-2018 gett en politiskt sammansatt arbetsgrupp i uppdrag att föreslå inriktning, organisation och arbetsformer för KSL.

Denna rapport från arbetsgruppen tar sin utgångspunkt i viktiga utmaningar och nyckelfrågor för de 26 medlemskommunerna.

En huvudstadsregion med sin befolkningstillväxt och sina utmaningar inom områden som samhällsbyggnad, kompetensförsörjning och välfärdstjänster, förändrar förutsättningarna för kommunernas uppdrag och kräver samverkan över kommungränserna för att möta medborgarnas behov. I rapporten belyser arbetsgruppen några av dessa utmaningar och nyckelfrågor inför nästa mandatperiod.

Arbetsgruppen bygger sitt förslag till inriktning för KSL på två huvudområden, Regional utveckling och Välfärdsutveckling.

Området Välfärdsutveckling rymmer frågor som har en tydlig koppling till kommunernas ordinarie kärnverksamheter och till hemkommunens organisation. Inte sällan är det inom detta område som kommunalpolitiken tar sin utgångspunkt med fokus på frågor om vård, skola och omsorg.

Området Regional utveckling rör som regel frågor där kommungränsen är av mindre betydelse. Här har den enskilda kommunen inte samma möjlighet att på egen hand styra utvecklingen, utan är i högre grad beroende av andra för att lyckas.

I rapporten lyfter arbetsgruppen fram några särskilt viktiga frågor att prioritera och formulerar förslag till mål för de bägge huvudområdena

Utgångspunkten är att arbetet inom KSL baseras på uppdrag från medlemskommunerna, som beslutas av styrelsen i verksamhetsplan och uppdragsdirektiv. För att ge stöd i avgränsning och koncentration av uppdragen föreslår arbetsgruppen kriterier för när en fråga blir en KSL-fråga samt för i vilka fall frågan bör väljas bort som fråga för just KSL att hantera.

Organisation och arbetsformer i morgondagens KSL har varit aktuella frågor vid de arbetsgruppsmöten och seminarieövningar som föregått denna rapport.

Arbetsgruppen föreslår en förstärkt medlemrepresentation med en tydligare roll för KSO-gruppen. Detta i en KSL-organisation med ökade inslag av projekt- och

processorientering. Istället för dagens fyra beredningar, föreslås politiska styrgrupper och sakpolitiska nätverk för förtroendevalda i länets kommuner. Bland övriga förslag finns ett årligt konvent för Stockholmskommunerna och en tydligare roll för kommundirektörsgruppen i stödet till förbundsdirektören.

Efter styrelsens behandling av arbetsgruppens rapport, går förslaget på remiss till medlemskommunernas kommunstyrelser. Arbetsgruppen rekommenderar kommunerna att i sina remissvar särskilt belysa förslagen om inriktning, organisation och arbetsformer för KSL inför nästa mandatperiod.

## 2. Inför en ny mandatperiod

### 2.1 Bakgrund

#### 2.1.1 Kort om KSL

Kommunförbundet Stockholms Län är en ideell förening som bildades 1990 när Stockholms Länsavdelning inom dåvarande Svenska Kommunförbundet avvecklades. I stadgarnas första paragraf formuleras föreningens uppdrag.

***Kommunförbundet Stockholms Län är en sammanslutning av länets kommuner. Förbundets uppgifter är***

- ***att inom länet stödja och utveckla den kommunala självstyrelsen***
- ***att tillvarata kommunernas intressen***
- ***att främja samverkan mellan kommunerna***
- ***att bistå kommunerna i deras verksamhet***

#### **Verksamhetens karaktär**

Under de 25 år som föreningen har verkat har verksamheten utvecklats både till innehåll och till form. Inriktningen har de senaste mandatperioderna förändrats gradvis från självstyrelsefrågor och intressebevakning mot regionala utvecklingsfrågor och verksamhetssamverkan. Uppdragen har också blivit bredare med en starkare förväntan på alla medlemmars deltagande och en ökad samverkan med externa parter. Allt fler frågor är sakområdesöverskridande, det vill säga ingår i flera verksamhetsområden.

Kommunernas gränssnitt för samverkan är också allt mer olika då organisationerna ser olika ut, har olika styrsystem och förekomsten av fristående utförare varierar. Den statliga styrningen och påverkan på den regionala nivån, såväl genom lagstiftning som ekonomiska incitament har ökat de senaste åren.

Vidare har många av de överenskommelser som kommunerna ingått med varandra och med externa parter medfört följduppdrag av exekutiv karaktär såsom mer eller mindre permanenta grupperingar med kommunernas representanter för att följa och fortsatt utveckla sakfrågan. Över tid går dessa uppdrag över i driftskeden som kan jämföras med den verkställighet som hanteras i kommunernas tjänstemannaorganisation med det politiska uppdraget som utgångspunkt.

Vidare har KSL uppdrag där kommunernas samverkan styrs och finansieras genom särskilda avtal, till exempel IT-forum och Gymnasieantagningen Stockholms Län.

#### **Politisk styrning**

Den politiska styrningen sker genom beslut av förbundsmötet. För innevarande mandatperiod består den politiska organisationen av styrelsen och fyra



beredningar; *Utbildning, Arbetsmarknad, Social välfärd* samt *Miljö- och samhällsutveckling*. De förtroendevalda är utsedda av respektive parti vilket medför att medlemskommunernas representation i olika organ varierar.

Kommun	Uppdrag	Fördelning										
		Sty	Arb b	Miljö b	Utb b	Soc b	Val b	Rev	Bostads- forum	Op Kvinnofrid	Naturbr gymn	Stift Äldrecentr
Botkyrka	6	2	2					1	1			
Danderyd												
Ekerö	4	1	1				2					
Haninge	5		2		1				1	1		
Huddinge	8	2		2	3		1					
Järfälla	1		1									
Lidingö	2	1		1								
Nacka	3	1				2						
Norrtegelby	2	1		1								
Nykvarn												
Nynäshamn	4	1		1	1	1						
Salem	2				1			1				
Sigtuna	1		1									
Sollentuna	2		1									1
Solna	9		1	2	2	2			1		1	
Stockholm	36	7	5	5	4	4	6	3	1			1
Sundbyberg	2	1		1								
Södertälje	6	1		1			3	1				
Tyresö												
Täby	2				1	1						
Upplands-Bro	2	2										
Upplands Väsby	2					1	1					
Vallentuna	2						2					
Vaxholm	2						2					
Värmdö	2	1			1							
Österåker	1	1										
<b>106</b>		<b>22</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>

Tabell 1: Politiska uppdrag fördelat på kommunerna

Parti	Uppdrag	Fördelning										
		Sty	Arb b	Miljö b	Utb b	Soc b	Val b	Rev	Bostads- forum	Op Kvinnofrid	Naturbr gymn	Stift Äldrecentr
M	35	7	5	5	5	5	2	2	1	1	1	1
KD	6	1	1		1	1	2					
C	7	1	1	1	1	1	2					
FP	13	3	1	2	1	1	2	2	1			
S	30	7	4	4	4	4	2	2	1		1	1
V	7	1	1	1	1	1	2					
MP	8	2	1	1	1	1	2					
<b>106</b>		<b>35</b>	<b>22</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>

Tabell 2: Politiska uppdrag fördelat på partierna

### Ekonomi

KSL finansieras genom förbundsavgifter. Under nuvarande mandatperiod är taket för utdebitering av förbundsavgifter 0,5 promille av kommunernas samlade skatte- och bidragsintäkter året innan det aktuella budgetåret. Den aktuella utdebiteringen är 0,4 promille. 2013 var KSLs omsättning ca 76 mkr, varav förbundsavgifter 35,5 mkr (47 %) och avtalsfinansiering 40,5 mkr (53 %). Av kostnaderna motsvarar

löner och ersättningar knappt hälften av omsättningen. Kansliet hade under 2013 38 årsarbetare varav 12 inom gymnasieantagningen.

### **2.1.2 Nyckelfrågor**

Mot bakgrund av den mer komplexa bilden av KSLs uppdrag, arbetsformer och organisation har följande sex nyckelfrågor formulerats inför nästa mandatperiod.

#### **Balansen mellan lokalt självstyre och regional samordning**

KSL bygger på den lokala självstyrelsen, samtidigt som frågornas geografi förändras och blir alltmer regionala i sin logik. Utvecklingen i en tillväxtregion som Stockholms län talar sitt entydiga språk. Regionen växer och växer ihop mer och mer. Kollektivtrafik, bostadsförsörjning, arbetsmarknad och klimatfrågor blir alltmer regionala i en allt tätare storstadsregion. Medborgarnas rörlighet ökar i ett allt större geografiskt omland. Det innebär att medborgarnas efterfrågan på välfärdstjänster och rumsliga intressen går över kommungränserna. KSL är en förening utan formella mandat i det regionala utvecklingsarbetet. I många frågor möter man länsstyrelse och landsting och spelar en viktig roll i att samla kommunerna och att medverka i det regionala tillväxtarbetet. Hur KSL på bästa sätt kan stödja sina medlemskommuner i det regionala utvecklingsarbetet, är en av de viktigaste frågorna för morgondagens KSL.

Förväntningarna ökar också på att de offentligt finansierade välfärdstjänsterna ska agera "sömlöst", utan organisatoriska och administrativa gränser.

#### **Partier och medlemskommuner**

KSL har såväl parti- som medlemsrepresentation. Partierna är representerade i den formella organisationen med de fyra beredningarna. Medlemmarna, det vill säga kommunerna, representeras i den informella organisationen, framför allt genom kommunstyrelseordföranden (fortsättningsvis benämnd KSO-grupp) och kommundirektörerna (fortsättningsvis benämnd KD-grupp). Allt fler KSL-uppdrag leder fram till konkreta åtaganden där kommunerna ska ta ställning. I andra fall är det uppgifter eller uppdrag som på ett eller annat sätt påverkar kommunerna och deras verksamhet. Ju tydligare dessa direkta kopplingar är till medlemskommunernas verksamhet, ju svårare blir det för beredningarna att själva fatta beslut. Det blir alltmer en dubbel organisation; den formella med fyra beredningar och den informella med KSO-grupp och KD-grupp. Ibland med olika uppfattningar dessutom.

#### **Sakfrågor och sammanhang**

KSL är organiserat i sakområden under ledning av lika många beredningar. Allt fler KSL-frågor kännetecknas emellertid av att de berör flera av dessa sakområden och den nuvarande organisationen får hantera frågor vars logik inte helt överensstämmer med indelningen. Denna brytning mot beredningsstrukturen kommer till exempel till uttryck i frågor om asyl- och flyktingmottagning.

### **Att både företräda och förankra**

Det uppstår idag oklarheter om vem som företräder kommunen och vem som tar ansvar för förankringen hemmavid. Med partirepresentationen i beredningarna har ledamöterna uppgiften att företräda partiet regionalt men företräder i praktiken också sin egen kommun. Det är oklart hur ansvaret för förankringen med partiorganisationer och kommuner som inte har någon plats i beredningen, ska ske. I tjänstemannaorganisationen blir det allt vanligare att frågor hanteras i styrgrupper, arbetsgrupper eller referensgrupper. Frågorna om vem som företräder i olika frågor och sammanhang - och vem som ansvarar för förankringen i partier och medlemskommuner – hänger ibland i luften och KSL förlorar då i effektivitet.

### **Kontinuitet eller flexibilitet**

Organisation och arbetssätt prövas av ökad förändringshastighet i samhället. Den politiska organisationen, med sin indelning i beredningar över en mandatperiod, säkerställer kontinuiteten över tid. Den är skapad för att hantera alla de frågor av strategisk politisk vikt som verksamhetsplanen anger. Utvecklingen går dock snabbare och snabbare. Frågor uppstår och växer från dag till annan. Medlemmarna vill ofta kunna agera lika snabbt men KSLs organisation och dess arbetsformer hänger inte med i tempot. Förankringsarbetet är viktigt i en organisation med 26 medlemskommuner. Men, ska det alltid finnas tid för t ex remisser till kommuner och dessutom inom respektive kommun, klarar man inte att agera med den snabbhet som många frågor idag kräver. Enligt ordningen ska frågorna beredas i en process på KSL och sedan i kommunerna, och i några fall behövs ytterligare förankringsprocesser. Hur KSL kan utveckla en mer flexibel och snabbfotad organisation utan att äventyra vare sig kontinuitet eller förankring, är en allt viktigare fråga.

### **Spets eller bredd – eller både och**

Det finns krav på ett spetsigare KSL, samtidigt som följduppdragen av mer exekutiv karaktär blir fler. KSL förväntas vara i framkant av utvecklingen. Det kräver att man i såväl den politiska organisationen som i tjänstemannaorganisationen prioriterar de strategiskt viktigaste frågorna och har koncentration på dessa i arbetet. Uppdrag och överenskommelser avslutas inte alltid genom det politiska beslutet utan uppgifter av karaktären exekutiva följduppdrag återstår. Uppföljningen blir ett återkommande inslag i arbetet och KSL har att arbeta med dessa följduppdrag i olika permanenta samverkansgrupper. Tendensen är att denna verkställande del av KSL ökar när den konkreta samverkan mellan medlemmarna och med externa parter ökar. Denna KSL-roll är ofta efterfrågad i medlemskommunernas tjänstemannaorganisationer och ger därmed frågan om spets eller bredd ökad aktualitet.

## **2.2 Arbetsgruppens uppdrag och arbete**

Styrelsen beslutade i december 2013 att tillsätta en politisk arbetsgrupp för att se över inriktning, organisation och arbetsformer inför nästa mandatperiod.

Motiven för styrelsens uppdrag kan sammanfattas enligt följande.

- *Behovet av samordning ökar*  
Under senare år har det blivit uppenbart att behovet av att samverka och samordna sig inom regionen ökar. De beror inte minst på att de stora investeringarna i infrastruktur är komplexa och kräver en effektiv samordning. Rollen för kommunerna förändras över tid till att tydligare bli finansiär, strateg och garant för kvalitet i den offentliga servicen. Kommunen är inte längre enbart en producent av välfärdstjänsterna. Detta skapar behov av erfarenhetsutbyte och nya former för samverkan. Även när det gäller kommunernas direkta service till invånarna är det ineffektivt att varje kommun ska uppfinna det egna hjulet.
- *Arbetsformerna är både styrkan och svagheten*  
Alla länets kommuner måste vara delaktiga i framtagande av förslag men också i att ta ansvar för helheten. Den nuvarande strukturen och arbetssättet i KSL har ibland inte varit optimalt i detta avseende. Frågor drivs på olika nivåer, bland cheftjänstemän och bland förtroendevalda, vilket kan leda till att en kommun talar med olika röster. Olika grupper kan också ha helt skilda perspektiv på skalan lokalt – regionalt eller organisation – medborgare. Att förankra väl är den enskilt viktigaste faktorn för framgång i samverkan men bidrar också till mycket långa processer.
- *Andra regioner ser om sitt hus*  
Andra regioner, landsting och kommuner försöker också utveckla sina former för samverkan, bland annat i formen av så kallade regionkommuner. Samarbetet över kommungränserna är en möjlighet för kommunerna att ytterligare stärka länets konkurrenskraft.
- *Våra samarbetspartners är viktiga kuggar*  
KSL samverkar idag på den regionala arenan med många aktörer men i första hand med Stockholms läns landsting, Länsstyrelsen i Stockholms län och SKL. Med dessa tre aktörer sker samarbetet både på ledningsnivå och med flera olika delar inom respektive organisation. Hur dessa organisationer driver och utvecklar sina ansvarsområden spelar stor roll för KSL och kräver att även KSL utvecklar organisation och arbetssätt.

### **2.2.1 Syfte och mål**

Syftet är att ytterligare stärka KSL som en regional aktör på kommunernas uppdrag, genom att lägga en grund för förbundets inriktning, prioriteringar, organisation och arbetssätt nästa mandatperiod.

Målet är att till förbundsmötet våren 2015 lägga fram ett väl förankrat förslag till verksamhetsprogram som stärker länets regionala utveckling och därigenom kommunernas möjligheter att nå sina mål.

Huvudfokus ska vara den politiska organisationen och dess arbetsprocesser men även beskriva hur tjänstemannaledningarna i kommunerna ska medverka.



### **2.2.2 Uppdragets genomförande**

Mot bakgrund av styrelsebeslutet att se över inriktning, organisation och arbetsformer, inledde den politiska arbetsgruppen sitt arbete i februari 2014. Arbetet har bedrivits under perioden februari-maj 2014 och bestått av ett antal möten och arbetsseminarier där arbetsgruppen bland annat utarbetat och prövat olika scenarier om KSLs framtid, identifierat de viktigaste nyckelfrågorna, genomfört en enkätundersökning om prioriterade KSL-uppdrag samt anordnat ett större seminarium med kommunstyrelseordföranden, beredningsledamöter och kommundirektörer.

Arbetsgruppen har bestått av

Fredrik Saweståhl (M), ordförande, Tyresö  
Ulla Hamilton (M) - Stockholm  
Katarina Berggren (S) - Botkyrka  
Jan Valeskog (S) - Stockholm  
Elisabeth Gunnars (FP) - Österåker  
Berit Jansson (C) - Norrtälje  
Maria Fälth (KD) - Upplands Väsby  
Thomas Magnusson (V) - Solna  
Marica Lindblad (MP) - Huddinge,  
Madeleine Sjöstrand, förbundsdirektör

En referensgrupp med kommundirektörer har bistått i arbetet och bestått av

Irene Svenonius, Stockholm  
Per Nordenstam, Norrtälje  
Helene Eriksson Elf, Sundbyberg  
Martin Andrae, Södertälje  
Katarina Kämpe, Sollentuna  
Madeleine Sjöstrand, KSL

Public Partner och konsulterna Roger Johansson och Roland Lexén har haft roller som processledare och stöd till arbetsgrupp och förbundsdirektör.

## 3. *Det här står vi inför*

Stockholm är en framgångsrik region med en växande befolkning. I internationella jämförelser framstår regionens näringsliv som robust, framgångsrikt och innovativt. Samtidigt är Stockholmsregionen en relativt sett liten region i den globala konkurrensen, där alltför regioner deltar.

Stockholmsregionen svarar för en stor och växande andel av rikets nyföretagande, befolkning och förädlingsvärde. Näringslivet har en bred branschrepresentation med stark förmåga till förnyelse och utveckling, men regionen är också en plats för nytänkande och innovation inom välfärdsområdet. Olika former av lösningar prövas i kommunerna och det driver verksamhetsutvecklingen inom området.

Det är i många fall i mötet mellan offentligt finansierade verksamheter och kunder, brukare, företagare och det civila samhället som unika värden uppstår och bidrar till hela regionens attraktivitet. För regionens framgång är insikten om att kunna erbjuda goda förutsättningar både för tillväxt och välfärd avgörande, men minst lika viktigt är insikten om att medborgarnas geografi i många fall är större än den egna kommunens geografi. De 26 kommunernas förmåga till att samspela regionalt skapar förutsättningarna för regionens framgång i den globala konkurrensen.

### **3.1 Befolkningstillväxtens utmaningar inom samhällsbyggnad och fysisk planering**

Stockholmsregionens befolkning växer. Folkmängden väntas öka i alla länets 26 kommuner de närmaste tio åren. Tillsammans beräknas kommunerna i länet ha ca 3 miljoner invånare 2045. Den starka befolkningsökningen för med sig stora utmaningar för kommunerna. Det gäller inom många av kommunernas verksamhetsområden men framförallt inom bostadsförsörjning och infrastruktur.

Det är framförallt hög nativitet och hög invandring som står för länets befolkningstillväxt sedan millennieskiftet (utgör ca 90% av befolkningsökningen). Endast ca 10 procent av befolkningsökningen i länet beror på inrikes flyttnetto sedan år 2000. Under 2000-talet har barnafödandet ökat för varje år och mer än var fjärde nyfödd i Sverige har fötts i Stockholms län. Samtidigt sker förändringar i den andra delen av åldersspannet. Antalet och andelen äldre ökar och därmed förväntas behovet av äldreboende öka mer än inom andra segment av bostadsmarknaden.

Inflyttningen av utrikes födda till Stockholms läns kommuner gör att integrationsfrågorna står högt upp på kommunernas dagordning. Förutsättningarna för nyanländas mottagande och introduktion i samhället varierar mellan länets olika delar och ställer hela Stockholmsregionen på prov idag och framöver.

Kommunerna har genom den fysiska planeringen en central roll i arbetet för att skapa attraktiva livs- och boendemiljöer. Befolkningsökningen innebär en ökad efterfrågan på transporter, kollektivtrafik och bostäder för att nämna några områden. Dessa områden som behöver lösas utifrån ett delregionalt eller regionalt perspektiv. I den fysiska planeringen skapas också förutsättningar för näringslivets

utveckling, inte minst för att genom attraktiva livs- och boendemiljöer locka kompetent arbetskraft till regionen. Urbaniseringen och det ökande exploateringsstrycket behöver ske på ett miljömässigt hållbart sätt.

### **3.2 Kompetensförsörjningens utmaningar**

Regionen har en stark tillväxt som arbetsmarknadsregion. En stor del av jobben finns inom tjänstesektorn och i kunskapsintensiva branscher, som informations- och kommunikationsteknik och bioteknik. För att svenska företag ska klara global konkurrens och omvandlingen av näringslivet i framtiden är kompetensförsörjningen en nyckelfråga. Utan gymnasiekompetens är det svårt att få jobb i Stockholmsregionen och allt fler arbeten kräver dessutom högskolekompetens.

Det finns en stor potential i Stockholmsregionen att bättre tillvarata resurser och kompetenser bland personer i arbetskraften som av olika anledningar, helt eller delvis, står utanför arbetsmarknaden. Det gäller framförallt personer som kommit till Sverige och ungdomar.

Även om eleverna i Stockholmsregionens skolor presterar bättre än genomsnittet för riket så finns det stora utmaningar. Kommunerna har en central roll i att minska andelen elever som inte klarar av grund- och gymnasieskolan. Det är stor skillnad mellan kommunerna inom skolområdet. I Södertälje har 62 procent av gymnasisterna fullföljt gymnasieutbildningen inom fyra år. Motsvarande siffra för Danderyd är över 90 procent.

Liknande utmaningar finns på arbetsmarknaden där arbetslösheten är högst bland utrikes födda, i synnerhet utrikes födda kvinnor, med stora inomregionala skillnader.

Att stora grupper står utanför arbetsmarknaden eller att matchningen brister är en viktig utmaning i ett socialt hållbarhetsperspektiv, men påverkar också kommunernas skatteunderlag och den regionala tillväxten.

### **3.3 Välfärdens utmaningar**

I en region som kännetecknas av interkommunal rörlighet med arbete och boenden över kommungränserna är det angeläget att de kommunala välfärdstjänsterna erbjuder invånarna flexibilitet och följsamhet. Gymnasierregionen är ett exempel på ökad regional samordning med syfte att underlätta invånarnas vardag samt för utvecklad livskvalitet och levnadsförutsättningar.

För samhället och kommunsektorn utgör den åldrande befolkningen en avgörande utmaning. Att säkerställa hållbar finansiering av välfärdstjänsterna när fler blir äldre, är en av nyckelfrågorna. Kommunerna i Stockholmsregionen har att kombinera tillväxt och dess krav på investeringar med kostnadskontroll och effektivt resursutnyttjande. Det är utmaningar där förmågan till regional kraftsamling och samverkan har direkt påverkan för kommunernas förutsättningar att tillhandahålla hållbart finansierade välfärdstjänster med hög kvalitet och låga kostnader.

I den växande staden måste olika människors behov och välbefinnande tillgodoses. Människor med olika social och etnisk bakgrund ska kunna mötas i vardagen. En

socialt hållbar utveckling förutsätter en blandning av bostäder, företag, kultur och service. Investeringsbehoven i miljonprogramsområdena är på flera håll omfattande och det blir allt viktigare att sammanföra frågor om såväl bostadsbyggande som upprustning av lokala boendemiljöer, med frågor om regionala arbetsmöjligheter och kompetensförsörjning.

Sammantaget är alla dessa utmaningar för kommunerna, därmed också det KSL står inför kommande mandatperioder.



## 4. Det här är vår inriktning

### FÖRSLAG I KORTHET

- En tydlig indelning i **två huvudområden**; *Regional utveckling* och *Välfärdsutveckling*
- **Mål** för de bägge huvudområdena
- **Särskilda frågor** för de bägge huvudområdena
- **Kriterier** för avgränsning av KSLs uppgifter och för val av frågor för KSL

#### 4.1 KSLs roll

KSL arbetar på mandat av och på uppdrag från sina medlemskommuner. Uppdraget innebär att bevaka och tillvarata kommunernas intressen och främja samverkan mellan kommunerna. Ledstjärnan är nytänkande och utveckling. En viktig uppgift är att vara en arena för kunskap om regionen och de speciella förutsättningar som råder i ett storstadsområde. KSL kan representera kommunerna i förhandlingar och överläggningar, omvärldsbevaka och samordna.

#### 4.2 KSLs två huvudområden

Medlemskommunernas samverkan inom KSL kan spänna över ett brett område. Allt från att samordna insatser för personer med missbruksproblematik, till att representera medlemskommuner i förhandlingar i frågor om bostadsförsörjning eller infrastruktur.

I ett övergripande perspektiv är KSL verksamt inom två huvudområden, med sinsemellan delvis olika förutsättningar och logik.

Området **Välfärdsutveckling** rymmer frågor som har en tydlig koppling till *kommunernas ordinarie kärnverksamheter och till hemkommunens organisation* och ansvars- och befogenhetsfördelning. Här har kommunen i politik och tjänstemannaorganisation en rådighet över resurser och möjligheter, även om samverkan med andra aktörer krävs eller om delar av den offentligt finansierade verksamheten bedrivs i annan regi.

Inte sällan är det inom detta område som kommunalpolitiken tar sin utgångspunkt

varvid frågor om vård, skola och omsorg i den aktuella kommunen hamnar i fokus i den lokala politiken.

Området **Regional utveckling** rör som regel frågor där kommungränsen är av mindre betydelse. Inom detta område har den enskilda kommunen inte samma möjlighet att på egen hand styra utvecklingen utan är i högre grad än inom området Vårdsutveckling beroende av andra för att lyckas. De regionala eller nationella perspektiven sätter ramarna och samverkan med andra kommuner och med olika offentliga aktörer i ett regionalt utvecklingsarbete, är av stor betydelse.

Inom huvudområdet **Regional utveckling** arbetar KSL med betingelserna för Stockholmsregionens utveckling i form av strategiskt viktiga frågor om bostadsförsörjning, infrastruktur, kommunikation, fysisk planering eller arbetsmarknad och kompetensförsörjning. När KSL på medlemskommunernas uppdrag arbetar med dessa frågor, sker det oftast i möten med länsstyrelse, högskolor och universitet, eller olika regionala aktörer. Stockholms läns landsting är i sin roll som regionplaneorgan en viktig part och Stockholm stad har inte sällan en avgörande betydelse för utvecklingen inom detta huvudområde. Inom detta huvudområde är frågorna som regel en kommungränsöverskridande karaktär. KSL är här en arena för diskussioner om regionala strategier för aktuella frågor. Samt stödjer och stärker samspelet mellan kommunerna och mellan kommunerna och andra aktörer i det regionala utvecklingsarbetet.

Det övergripande **målet** inom huvudområdet **Regional utveckling** är att bidra till fortsatt tillväxt och hållbar utveckling av Stockholms län för kommunerna och deras medborgare. KSL verkar för målet genom att vara en arena för kommunerna i regionala utvecklingsfrågor och på kommunernas uppdrag driva och medverka i prioriterade projekt och processer.

Inom huvudområdet **Vårdsutveckling** arbetar KSL med utgångspunkt i medlemskommunernas kärnverksamheter inom vård, skola och omsorg. Detta vårdsområde omfattar 80-85% av kommunernas budgetar och har stor betydelse för medborgarnas dagliga liv. Olika samverkans- och samordningslösningar mellan kommunerna tar sig en mängd olika former inom dessa välfärdstjänster. Samverkan mellan den kommunala vården och omsorgen i länet och landstingets hälso- och sjukvård har här en särskild vikt. KSL arbetar för att huvudmannaskapsgränserna ska minska i betydelse och utifrån ett medborgarperspektiv förenkla mötet med offentligt finansierade välfärdstjänster. Om kommunerna och landstinget kan utveckla sin samverkan kan både kvalitativa och ekonomiska fördelar skapas. Kommunernas samverkan omfattar eller berör också regionens många fristående utförare inom vårdsområdet vilket också skapar förutsättningar KSLs uppdrag.

Det övergripande **målet** för KSL inom huvudområdet **Vårdsutveckling** är att på kommunernas uppdrag stimulera samverkan och leda projekt som möter medborgarnas behov av effektiva, hållbart finansierade välfärdstjänster av hög kvalitet.

De bägge huvudområdena hänger intimt samman. En hållbar regional utveckling för tillväxt i hela regionen är beroende av att hög kvalitet i medlemskommunernas kärnverksamheter. På motsvarande sätt begränsas möjligheterna till en utveckling av välfärdstjänsterna i den enskilda kommunen, om inte också en positiv utveckling sker i riktning mot en alltmer attraktiv Stockholmsregion som helhet.

I många fall har KSL och dess politiska ledning en uppgift att agera konstruktivt i mellanrummen mellan olika offentliga aktörer. Detta för att möta medborgarnas behov av gränsöverskridande offentlig verksamhet.

Genom att både arbeta med frågor om regional utveckling och välfärdsutveckling, kan kommunerna underlätta medborgarnas livspussel, möjliggöra rörlighet och bidra till att attrahera kompetens och företag. Det är samspelet mellan bägge huvudområdena som en hållbar utveckling skapas – socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

### **4.3 Inriktning Regional utveckling**

Stockholmsregionen har på många sätt en särställning när det handlar om att skapa tillväxt och utveckling i landet. Konkurrensen kommer framförallt från andra regioner utanför landets gränser. Stockholmsregionen hävdar sig på många sätt väl i denna konkurrens. För att även fortsättningsvis kunna attrahera kompetens, kapital, etableringar och besökare behöver samspelet mellan kommunerna och mellan kommunerna och andra regionala aktörer utvecklas ytterligare.

Medborgarnas rörlighet ökar i ett allt större geografiskt omland. Allt oftare över kommungränserna. Eftersom kommunernas uppdrag primärt utgår från det egna territoriet kan KSL erbjuda en arena där konstruktiva samtal kan föras om hur regionen kan utvecklas på ett konkurrenskraftigt och hållbart sätt.

Kommunernas regionala frågor kan kanaliseras genom KSL och därmed ge länets kommuner en mötesplats för att diskutera gränsöverskridande frågor som t ex infrastruktur och bostadsbyggande, en mötesplats till vilken även andra aktörer kan bjudas in för att diskutera relevanta frågor.

På kommunernas uppdrag kan KSL arbeta med länsgemensamma processer. KSL är "kommunernas regionala dialogforum" som tar ledarskapet i mellanrummen mellan aktörerna där komplicerade samtal kan föras i en fri och öppen anda utan konfliktsökande. Det politiska ledarskapet har stor betydelse i sammanhanget där framgångsfaktorerna handlar om förmåga att samla, inkludera och öppna upp för gemensamma lösningar.

Inom huvudområdet Regional utveckling finns sedan tidigare ett antal prioriterade områden för kommunerna och därmed för KSL.

För nästa mandatperiod föreslås KSL i sin verksamhetsplanering särskilt uppmärksamma nedanstående områden inom huvudområdet Regional utveckling, och därvid tydliggöra KSLs uppdrag:

- Infrastruktur och kollektivtrafik
- Bostadsbyggande och bostadsförsörjning
- Arbetsmarknad och kompetensförsörjning
- Digitalisering och e-samhället

- Miljö- och klimat

I en prioritering av dessa för länets kommuner viktiga frågor, bör innefattas hur ett KSL-engagemang i de länsgemensamma processer som berör dessa områden ska utformas.

#### **4.4 Inriktning Välfärdsutveckling**

I Stockholms län med medborgarnas rörlighet över kommungränserna är det angeläget att de kommunala välfärdstjänsterna inom vård, skola och omsorg erbjuder invånarna såväl hög kvalitet som flexibilitet och följsamhet.

Stockholmsregionens storlek och tillväxt erbjuder goda förutsättningar för kommunerna att tillhandahålla hållbart finansierad välfärdsverksamhet med hög kvalitet, tillgänglighet, valfrihet och låga kostnader. Samtidigt står regionen inför att antal avgörande utmaningar där förutsättningarna och potentialen för utveckling skiljer sig åt emellan de olika verksamhetsslagen. En nyckelfråga är hur en hållbar finansiering av välfärdstjänsterna kan ske när fler blir äldre. Kommunerna i Stockholmsregionen har att kombinera tillväxt och dess krav på investeringar med kostnadskontroll och effektivt resursutnyttjande.

Inom hälso- och sjukvård samt kommunal vård- och omsorg finns en betydande potential i samverkan mellan kommunerna och genom ett ökat utbyte mellan kommunerna och Stockholm läns landsting, SLL.

I ett antal välfärdsverksamheter krävs utbyte och samverkan med andra huvudmän. Det gäller främst för äldreomsorg, IFO och LSS där invånarna, eleverna, brukarna, kunderna, är betjänta av att de olika utförarna och huvudmännen samordnar sina insatser till förmån för såväl den enskilde som för skattebetalarnas bästa. Utmaningen finns i en region med tjugosex kommuner med olika utgångspunkter och förutsättningar, och ett landsting som har till uppgift att säkerställa tillgång till sjukvård i en åldrande och växande storstadsregion. KSL har soch landstinget.

En utgångspunkt för KSLs insatser inom detta huvudområde är att de offentligt finansierade välfärdstjänsterna i medlemskommunerna kan utföras av såväl kommunala och fristående utförare. Oaktat om verksamheten utförs av kommunal egenregi eller av enskilda utförare förutsätter hög effektivitet goda förutsättningar för länets kommuner att styra de välfärdstjänster man finansierar.

I Stockholms län är konkurrensen betydande mellan kommunala och fristående gymnasieskolor. Möjligheterna att välja gymnasieskola är stora men förutsätter att elever och föräldrar kan göra medvetna val och har tillgång till utbyggd vägledning och transparanta sökprocesser. Den gemensamma gymnasieregionens fortsatta utveckling, bland annat frågan om utbudet av gymnasieplatser, är ett exempel på en prioriterad fråga inom detta huvudområde.



För nästa mandatperiod föreslås KSL i sin verksamhetsplanering särskilt uppmärksamma nedanstående områden inom huvudområdet Vårdsutveckling, och därvid tydliggöra KSLs uppdrag:

- Samverkan mellan kommunernas äldreomsorg och landstingets hälso- och sjukvård
- Samverkan mellan socialtjänst, skola och landstingets öppenvård
- Digitalisering, e-förvaltning och e-hälsa
- Gymnasieutbildning och vuxenutbildning
- Asyl och flyktingmottagning
- Utveckling av kvalitetskriterier och ersättningsmodeller samt uppföljning av konkurrensutsatt verksamhet

## 4.5 Särskilda KSL-uppdrag

### 4.5.1 IT-forum

IT-forum Stockholms län är ett regionalt samarbete med hemvist inom KSL. Juridiskt och ekonomiskt är IT-forum en sluten resultatenhets inom KSL. IT-forum består av Stockholms läns landsting (SLL), Gotlands kommun och kommunerna i Stockholms län. Samarbetet regleras genom ett särskilt avtal och har pågått sedan 1996.

IT-forum styrs av en styrgrupp som består av kommundirektörer och ledande tjänstemän från medverkande organisationer. IT-forum finansieras genom avgifter enligt avtal och statliga stimulansbidrag för regionalt arbete med e-hälsa.

Under avtalsperioden 2007 – 2011 prioriterades införandet av den Nationella e-Hälsostrategin för vård och omsorg. Under den nuvarande avtalsperioden 2012–2014 har uppdraget utvidgats till det regionala åtagandet vid genomförandet av Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) strategi för e-samhället. Arbetet sker i nära samverkan med SKL.

IT-forum är en arena och en nätverksorganisation för erfarenhetsutbyte och samverkan. Nätverk och projekt drivs inom flera områden t.ex. e-hälsa, skolan i e-samhället, förutsättningar för e-förvaltning och öppna data i syfte att främja e-utvecklingen i Stockholms län.

IT-forum finansieras med avgifter som regleras i de avtal som tecknas inför varje treårig samarbetsperiod. Avgiften har uppgått till 2,2 miljoner/år.

Avtalet om IT-forum avslutas den 31 december 2014. I enlighet med avtalet har styrgruppen för IT-forum nu genomfört en uppföljning av verksamheten och genomfört en omvärldsanalys. Med detta som grund har ett förslag till framtida inriktning för IT-forum utarbetats. Förslaget sammanfattas nedan.

Syftet är att öka ambitionsnivån i det regionala samarbetet för att effektivisera kommunernas och landstingets arbete med att ta tillvara digitaliseringens

möjligheter. Det regionala arbetet ska ske i nära samarbete med SKL, CeSam, och målsättningen är att skapa nytta för länets invånare.

Stockholms län ansluter sig till de nationella målsättningarna:

- Enklare vardag för privatpersoner och företag
- Smartare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet
- Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten

IT-forum bör inriktas på samverkan kring gemensamma frågor och förutsättningar för e-förvaltning där livshändelseperspektivet är i fokus.

IT-forum ska:

- vara en länk mellan den nationella och den lokala nivån
- samverka med SKLs arbete inom digitalisering
- vara mottagare av nationella stimulansbidrag som utbetalas till regional nivå
- företräda stockholmsregionens perspektiv
- genomföra omvärldsbevakning
- arbeta med att skapa gemensamma förutsättningar
- ta fram gemensamma kravställningar
- ta fram gemensamma ramverk och principer
- stödja implementering och genomförande
- arbeta med uppföljning i syfte att följa e-utvecklingen

IT-forum föreslås bli en integrerad del av KSLs verksamhet från och med 2015. Fortsatt samverkan mellan landstinget och länets kommuner regleras även fortsättningsvis genom avtal.

Den föreslagna integrering i KSLs verksamhet är en anpassning till att digitaliseringen idag är en förutsättning för nästan all verksamhet och verksamhetsutveckling, och att frågor som berör e-utveckling finns inom alla KSLs verksamhetsområden.

Förslaget till ny inriktning kommer att läggas fram till KSLs styrelse den 12 juni 2014.

#### **4.5.2 Gymnasieantagningen**

Gymnasieantagningen Stockholms Län, GSL, är en operativ verksamhet som på uppdrag av kommunerna utför antagningstjänster för 25 kommuner i Stockholms län, Håbo och Gnesta kommuner samt administrerar och ansvarar för Ungdoms- och elevdatabasen, UEDB.

Gymnasieantagningen hanterar för närvarande ca 24 000 ansökningar per år till de 1 110 studievägar som just nu erbjuds vid 177 gymnasieskolor, 60 kommunala och 117 fristående.

Den regionala databasen, UEDB, innehåller fakta om samtliga ungdomar i regionen mellan 16-20 år vad gäller placeringar vid gymnasieskolorna och gymnasiesärskolorna, utbetalningar för dessa från hemkommunen, samt uppgifter om ungdomar som inte befinner sig i gymnasieskolan. UEDB ska underlätta för kommunerna att få en tydlig bild av sina ungdomar, både de som studerar och de som är föremål för informationsansvar. Nästa steg i utvecklingen av UEDB är att på regional nivå kunna kartlägga och följa upp de elever som byter utbildning, skola eller som hoppar av gymnasieskolan.

Antagningsverksamheten och UEDB regleras genom avtal med kommunerna.

#### **4.5.3 Strukturfondspartnerskapets sekretariat**

I Strukturfondspartnerskapet Stockholms län sitter politiker från länet, representanter från arbetsmarknadens organisationer, myndigheter samt intresseorganisationer. KSL är värdorganisation för partnerskapets sekretariat som bereder ärenden inför partnerskapets prioriteringsbeslut och strategiska diskussioner.

Strukturfondspartnerskapet Stockholms län har som huvudsaklig uppgift att yttra sig över vilka ansökningar som ska prioriteras om medel från den Europiska Regionala utvecklingsfonden - respektive den Europiska Socialfonden. Detta efter att ansökningarna godkänts av de förvaltande myndigheterna (ESF-rådet och Tillväxtverket).

Vid årsskiftet 2013/2014 påbörjas en ny programperiod för strukturfonder som löper fram till år 2020.

#### **4.5.4 Övriga uppdrag**

KSL är administrativ hemmahamn för ytterligare några organisationer

- Regionala energirådgivningen (finansieras med statliga medel)
- Stockholms och Uppsala läns Luftvårdsförbund som samordnar regionens miljöövervakning av luft.
- Svealands Kustvattenvårdsförbund som arbetar med miljöövervakning, miljöinformation och samordning av miljöövervakningsprogram för hela Svealandskusten.
- Föreningen Kommunala Fastighetsförvaltare

### **4.6 När ska en fråga bli ett uppdrag?**

En samverkansorganisation som KSL står ständigt inför ansvaret att såväl prioritera som att välja bort bland alla tänkbara och efterfrågade KSL-uppdrag.

**En grundregel i detta sammanhang är att KSL hanterar uppdrag som efterfrågas av medlemskommunerna och som beslutas av styrelsen i verksamhetsplan och uppdragsdirektiv.**

För att ge stöd i avgränsning och koncentration av uppdragen föreslås att samtliga initiativ och förslag väljs bort som KSL-fråga om den

- ligger inom ramen för Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) uppdrag (om inte frågan har ett särskilt Stockholms- eller storstadsperspektiv som inte beaktas)
- hanteras eller kan hanteras av andra aktörer lokalt, regionalt eller nationellt
- hanteras eller kan hanteras av enskild kommun eller grupper av kommuner i samverkan

Denna avgränsning föreslås kompletteras genom att samtliga initiativ och förslag på KSL-uppdrag prövas mot ett antal kriterier där *minst tre* behöver vara uppfyllda för att frågan ska ta formen av ett uppdrag i KSL-regi.

Kriterierna föreslås vara att ett uppdrag för KSL bör genomföras om det

- ökar Stockholmsregionens attraktivitet
- skapar förutsättningar för regionens tillväxt
- möter medborgarnas rörlighet och efterfrågan
- bidrar till kommunernas kostnadseffektivitet
- bidrar till högre kvalitet i kommunernas verksamheter
- minskar sårbarheten i kommunernas verksamheter
- löser gränsdragningsproblem mellan olika huvudmän

Kriterierna bör konkretiseras i målen för respektive uppdrag.

Dessa kriterier syftar också till att kontinuerligt säkerställa att KSL arbetar med för medlemskommunerna rätt frågor och kan också vara ett stöd för KSL att hantera förfrågningar om projektsamverkan m m från andra aktörer.



## 5. Så här arbetar vi

### FÖRSLAG I KORTHET

- Ökad **projekt- och processororientering**
- Förstärkt **medlemsrepresentation** med tydligare roll för KSO-gruppen
- **Politiska styrgrupper** och **sakpolitiska nätverk** för förtroendevalda, istället för fasta beredningar
- Årlig mötesplats i form av **Konvent Stockholmskommunerna**
- **Kommundirektörsgruppen** i tydligare roll som stöd till förbundsdirektören och i frågor om tjänstemannarepresentation

### 5.1 Arbetsformer och organisation

Under de seminarier och arbetsmöten som genomförts som inslag i arbetet med detta förslag, har frågor om KSLs organisation och arbetsformer kommit att få den största uppmärksamheten. En återkommande bedömning har varit att KSL i högre grad behöver utveckla sin organisation och sina arbetsformer så att kopplingarna till medlemskommunernas linjeorganisation blir tydligare. En förändring av organisation och arbetsformer har också efterlysts som ett naturligt sätt att anpassa KSL till den snabba förändringstakten i samhället och i det sammanhanget skapa former för att stärka den politiska styrningen av förbundets mångfacetterade verksamhet.

Slutsatsen är att KSL bör utveckla en tydligare projekt- och processororientering i organisation och arbetsformer.

#### 5.1.1 Projekt

Med projektorienterade arbetsformer skapas ökad tydlighet i KSLs olika uppdrag och uppgifter i ett antal väsentliga avseenden.

Ett projekt har ett bestämt mål och har till uppgift att åstadkomma ett på förväg definierat slutresultat. Projektet har en viss varaktighet med en start och ett slut och ställer specifika krav när det gäller avgränsningar, tider och ekonomi.

En projektorienterad organisation underlättar styrning och uppföljning av KSLs mångfacetterade uppdrag, bland annat genom att arbetet utgår från en tydlig projektmodell. Det ger ett "gemensamt språk" som underlättar samverkan inom KSL och i samverkan med medlemmarna samt underlättar kommunikation och beslutsfattande. Det ger förutsättningar för såväl styrelse, styrgrupp, projekt-deltagare och intressenter att överskådligt att följa projektets förlopp från start till avslämnande. Det ger stadga åt rollerna i projektorganisationen och ger en struktur för kontinuerlig dokumentation.

Uppföljning av *etableringsreformen* och arbetet med en gemensam *VUX-region* är exempel på projekt.

### **5.1.2 Processer**

Ett antal KSL-uppdrag har karaktären av en process, snarare än ett projekt. Förenklat kan en process beskrivas som en kedja av aktiviteter som har med varandra att göra. Aktiviteternas samhörighet är inte slumpartad, de hör samman eftersom de alla strävar mot samma mål. En process är den sammanlagda beskrivningen av ett antal länkade aktiviteter plus dess start- och slutpunkt. Ett annat av de utmärkande dragen hos en process är att den oftast kommer igen (t ex årligen eller varje mandatperiod), vilket skiljer en process från ett projekt, som per definition har en definierad start- respektive slutpunkt. Ytterligare ett kännetecken för en process är att den som regel är sektorsövergripande.

KSLs återkommande samverkan med landstinget och länsstyrelsen avseende *regionplanefrågor* (RUFs/RUP) eller den kontinuerliga samverkan med landstingets *hälso- och sjukvård*, är exempel på processer.

## **5.2 Politisk organisation**

### **5.2.1 Parti- respektive kommunrepresentation**

I den nuvarande KSL-organisationen har den formella organisationen partirepresentation som bas för styrelsen och de fyra beredningarna. Medlemmarna, det vill säga kommunerna, representeras i den informella organisationen, framför allt genom KSO-grupp och KD-grupp.

Allt fler KSL-projekt leder fram till konkreta åtaganden där kommunerna ska ta ställning. I andra fall är det regionala processer eller motsvarande som på ett eller annat sätt påverkar kommunerna och deras förutsättningar. Ju fler och tydligare dessa direkta kopplingar är till medlemskommunerna och deras verksamhet, ju svårare blir det för beredningarna att avgöra inriktning och mål för olika uppdrag. Det blir en dubbel beredningsorganisation; den formella med fyra beredningar där medlemmarna företräds via partiföreträdare och den informella med en KSO-grupp där medlemmarna företräds av respektive majoritet kompletterad med kommunernas högsta tjänstemän genom kommundirektörgruppen.

KSLs politiska ledning bör återspegla de politiska styrkeförhållandena i länets kommuner. Detta tillgodoses genom att styrelsen även fortsättningsvis utses på partipolitisk grund.

I den övriga KSL-organisationen föreslås att medlemsrepresentationen förstärks och tydliggörs, inte minst genom att KSO- gruppen ges en tydligare roll som stöd till styrelsen.

### **5.2.2 Förbundsmöte**

KSLs högsta beslutande organ är förbundsmötet. Förbundsmöte hålls året efter ett kommunalval och utser den styrelse som leder KSL kommande mandatperiod. Förbundsmötet lägger fast inriktning och ramar för verksamhet och ekonomi de närmaste fyra åren.

### **5.2.3 Styrelse**

Styrelsen samt dess ordförande utses av medlemmarnas ombud vid förbundsmötet. Styrelsen ska enligt stadgarna leda förbundets verksamhet och förvalta förbundets egendom. Styrelsen har rätt att utse delegationer, beredningar och andra organ för verkställighet och beredning.

Förbundsmötet utser även ett arbetsutskott inom styrelsen. Arbetsutskottets formella roll är att bereda styrelsens sammanträden men är, vid sidan av ordförande, också ett viktigt stöd för förbundsdirektören i det löpande arbetet. Arbetsutskottet deltar vidare i alla möten med KSO-gruppen och är därmed en viktig länk mellan medlemmarna och styrelsen.

Styrelsen är det forum där alla partier får insyn och inflytande över förbundets verksamhet. Här beslutas den årliga verksamhetsplanen och budgeten. Beslut om vilka projekt som ska genomföras sker i första hand genom den årliga verksamhetsplanen och, om särskilda skäl finns, under året.

I ett projektorienterat KSL har styrelsen att ange direktiv för de projekt som löpande aktualiseras i enlighet med verksamhetsplanen. Förhoppningen är att den politiska styrningen då ytterligare kan tydliggöras och kommuniceras genom projektdirektiv som i första hand beskriver vad som är syfte, mål, och förväntat slutresultat.

Beslutade projekt kan ledas genom att styrelsen utser en politisk styrgrupp alternativt delegeras frågan om projektets genomförande till förbundsdirektören som utser en tjänstemannastyrgrupp i samråd med KD-gruppen.

I ett KSL där samverkan mellan kommunerna rörande kommunens välfärdstjänster i första hand utreds, utvecklas och implementeras genom projekt, har styrelsen ansvaret att besluta om vilka projekt som ska genomföras samt utse politiska styrgrupper.

Samverkan inom området regional utveckling styrs också inom ramen för verksamhetsplanen. Projekt mellan kommunerna men framförallt mellan KSL och olika regionala aktörer förekommer men ofta innebär det dagliga arbetet att analysera, intressebevaka och representera i processer som styrs av nationell lagstiftning eller nationella och regionala uppdrag. Det formella ansvaret finns då hos statliga eller landstingskommunala organ. Här blir styrelsens roll att vid behov tillsätta politiska styrgrupper eller att följa frågan genom löpande rapporter från förbundsdirektören.

För beredning och för förankring hos medlemmarna inför styrelsens beslut använder styrelsen KSO-gruppen som beredningsgrupp. Gruppens uppdrag är att ge synpunkter på föreslagna projekt och på inriktning för medverkan i processer och projekt inom regional utveckling. KSO-gruppen har ingen delegerad beslutsrätt utan verkar genom att bereda befintliga uppdrag eller föreslå nya. KSO-gruppens synpunkter och förslag lämnas till styrelsens arbetsutskott som har det formella beredningsansvaret inför styrelsen samt bereder de förbundsinterna frågorna.

Styrelsen följer också upp verksamhet och ekonomi genom tertialrapporter och kortare lägesrapporter vid behov.

Styrelsen kan lämpligen stödjas av en valberedning med ett särskilt ansvar att föreslå politiska styrgrupper för projekt och processer.

#### **5.2.4 Politiska styrgrupper**

I syfte att stärka delaktighet och engagemang i strategiskt viktiga projekt och processer bör politiskt sammansatta styrgrupper tillsättas. Sammansättningen av respektive styrgrupp bör övervägas noga och anpassas till respektive uppdrag. Styrgrupper bör sättas samman med utgångspunkt från representativitet i sakfrågan, utifrån engagemang och intresse. I vissa fall kan representation från samtliga partier övervägas.

Styrgruppernas uppdrag blir att – med styrelsens projektdirektiv som grund – följa projektet (alternativt processen), vid behov vidta erforderliga åtgärder vid avvikelser från de politiska direktiven samt att ansvara för återrapportering till styrelsen.

Ett särskilt viktigt område är samverkan med landstingets hälso- och sjukvård. Här kan en rad konkreta projekt i samverkan mellan kommuner och landsting drivas men erfarenheten pekar också på behovet av en mer kontinuerlig dialog. En starkare koppling till styrelse och KSO-grupp kan underlätta och stärka denna samverkan.

#### **5.2.5 Sakpolitiska nätverk för förtroendevalda**

För erfarenhetsutbyte mellan förtroendevalda i medlemskommunernas nämndsorganisationer föreslås att så kallade sakpolitiska nätverk inrättas. Dessa föreslås i första hand inriktas på områdena socialtjänst inklusive vård och omsorg, utbildning och samhällsbyggnad inklusive infrastruktur och miljö. De sakpolitiska



nätverken föreslås att utöver att vara arenor för erfarenhetsutbyte även ha rollen av rådgivare till styrelsen inom sina respektive verksamhetsområden. Nätverken kan också fungera som stöd och förankring för pågående projekt och processer. Möjligheter till medverkan i dessa sakpolitiska nätverk bör öppnas för förtroendevalda från samtliga partier.

De sakpolitiska nätverken kompletteras av nätverk för förvaltningschefer och ges stöd av förbundskansliet. Alla nätverk – för förtroendevalda och för tjänstemän – är en arbetsform, inte en organisation. Antalet nätverk och målgrupper för dessa kan därför variera över tid.

### **5.2.6 Konvent Stockholmskommunerna**

I samverkan mellan kommunerna i Stockholms län finns goda erfarenheter av mötesplatser över kommungränser och mellan politik och förvaltning. KSL har 26 medlemskommuner och bedömningen är att det finns en potential i en återkommande mötesplats - en politiska arena men också en mötesplats mellan politik och förvaltning - ett konvent för Stockholmskommunerna. Ett politiskt högnivåmöte för Stockholmskommunerna.

Medlemskommunerna skiljer sig åt i ett antal dimensioner men har också mycket gemensamt, inte minst genom att de alla ingår i en huvudstadsregion. De gemensamma intressena kanaliseras genom KSL och samhörigheten och förmågan till gemensamma ståndpunkter, avgör inte sällan framgången för kommunerna i det regionala utvecklingsarbetet.

Genom konventet skapas ett forum där det finns möjlighet att öka kunskapen om situationen i länet och lyfta upp och diskutera viktiga framtidsfrågor. Denna mötesplats kan dessutom skapa en grund för prioritering och inriktning i kommande verksamhetsplanering och föreslås därför genomföras årligen med start hösten 2015.

## **5.3 Tjänstemannaorganisation**

### **5.3.1 Förbundsdirektör och kansli**

Till styrelsens förfogande finns ett kansli under ledning av förbundsdirektören. Kansliets medarbetare har kompetens inom kommunala verksamhetsområden samt för projekt- och processledning. Strävan är att anpassa kansliets kompetens och organisation till gällande verksamhetsprogram. Kansliet kompletteras med konsulter och med projektanställda resurser. Om möjligt bör resurser hämtas från medlemmarnas organisationer, i samråd med berörd organisation. Att under en längre eller kortare period arbeta med ett regionalt uppdrag är utvecklande och stärker kompetensen hos individen men också i hemmaorganisationen. För kansliet är direkt samverkan med medlemmarnas personal ovärderlig och skapar en naturlig koppling till medlemskommunerna och deras verksamhet.



Kansliets omfattar även administrativa resurser till stöd för KSLs omfattande mötesverksamhet och för de interna processerna, som HR, ekonomi mm.

Inför kommande mandatperiod bör kommunikationen, med medlemmarna och med våra samarbetspartners, utvecklas ytterligare.

### **5.3.2 Kommundirektörsgrupp**

Kommundirektörsgruppen fungerar redan idag som ett viktigt forum för förbundsdirektören i beredning av ärenden till styrelsen och i andra frågor av betydelse för samverkan mellan kommunerna i länet.

Gruppen har en roll i att säkerställa kopplingarna mellan medlemskommunernas prioriteringar å ena sidan och utvecklingen av KSLs uppgifter och uppdrag å den andra sidan. I detta förslag ges kommundirektörsgruppen en roll i stödet till förbundsdirektören som motsvarar KSO-gruppens stöd till styrelsen i beredning av ärenden.

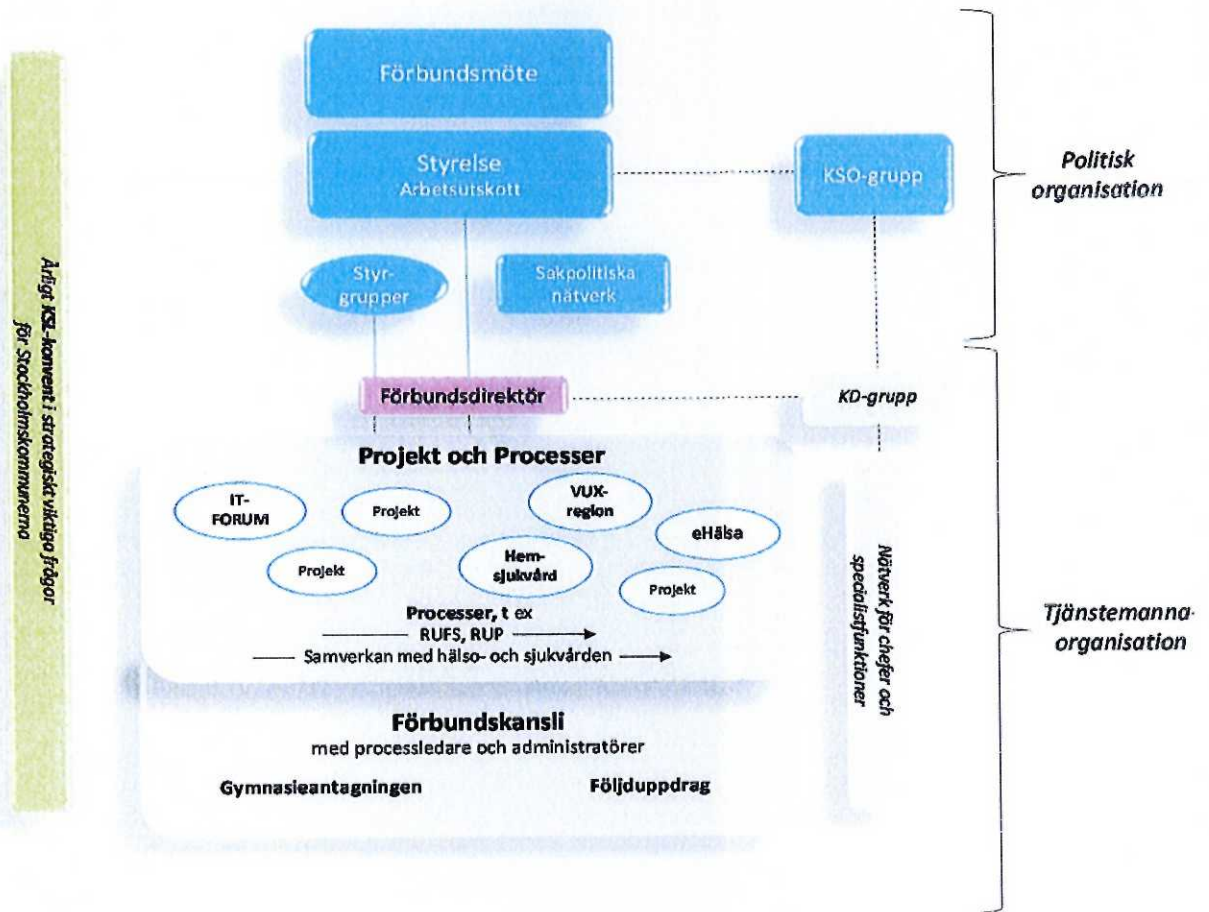
En ökad projektorientering av KSL innebär att även styrgrupper på tjänstemannanivå kommer att utses av förbundsdirektören på styrelsens uppdrag. Då är samråd med kommundirektörsgruppen en nödvändig förutsättning.

En del av de överenskommelser som har beslutats mellan kommunerna eller med andra aktörer behöver ofta följas upp och förvaltas vilket anges särskilt i respektive överenskommelse. Med stöd av kommundirektörsgruppen bör förbundsdirektören även fortsättningsvis få möjlighet att styra och leda de uppgifter och uppdrag som, efter att projekten avslutats, behöver tas om hand på detta sätt. Det kan t ex handla om samverkan rörande barn i behov av särskilt stöd (BUS) eller om stödet till de regionala programråden inom gymnasieskolans område.

### **5.3.3 Tjänstemannastöd från länets kommuner**

Ett projektorienterat KSL öppnar för ökad flexibilitet i tjänstemannarepresentationen. Förhoppningen är att kvalificerade chefer och medarbetare i medlemskommunerna i fortsatt hög grad ska medverka i arbetsgrupper och nätverk. Att få möjligheten att medverka i det regionala samarbetet är en form av kompetensutveckling och karriärutveckling. Kunskap, kompetens och nätverk från arbetsgrupperna är ett viktigt tillskott i medlemskommunernas verksamhetsutveckling. För att säkerställa att det gemensamma arbetet inom KSL följer de kommunala linjeorganisationerna utses kommunernas representanter av, och rapporterar till, kommundirektörerna.

## 5.4 Sammanfattande organisationskiss



## 6. Förslag till fortsatt process i medlemskommunerna och KSL

### FÖRSLAG I KORTHET

- Remiss till **kommunstyrelserna**, med särskilt fokus på nyckelfrågor, inriktning, prioriteringar, samt på organisation och arbetsformer

### 6.1 Om medlemmarnas KSL och behov av förankring och kommunikation

KSL är ett verktyg för dialog och samverkan mellan medlemmarna. Varje uppdrag utgår från styrelsen och inget uppdrag kan genomföras utan medverkan från kommunerna. Det gäller också denna process om inriktning, organisation och arbetsformer inför nästa mandatperiod. Under detta arbete har det framstått som allt viktigare att dialogen om vårt gemensamma KSL förs också på hemmaplan, i varje kommun, såväl inom den politiska ledningen som i tjänstemannaledningen.

Denna rapport och de förslag som nu läggs fram, ger en övergripande bild såväl av KSLs inriktning som av de medlemsorienterade arbetsformer och den anpassade organisation vi vill sträva mot. Ska detta lyckas krävs att medlemmarna också ser vikten av KSL som verktyg för kommunernas ledningar att genom regional samverkan och dialog få draghjälp att utveckla den egna kommunen och bidra till en positiv utveckling för en växande och attraktiv storstadsregion. Förhoppningen är att varje kommun prövar och tydliggör sina motiv för det regionala arbetet och samarbetet mellan länets övriga kommuner.

Vi föreslår att styrelsen skickar ut denna rapport på remiss till kommunstyrelsen i varje kommun med förhoppningen att varje medlem samlat ger sina synpunkter, ändringsförslag och tillägg.

För att underlätta diskussionen i styrelsen och i respektive kommun och säkerställa att vissa perspektiv uppmärksammas önskas att medlemskommunerna särskilt svarar på följande frågor.

- I föreliggande förslag tecknas ett antal **nyckelfrågor** (kap 2) som särskilt viktiga att ta fasta på och lösa inför nästa mandatperiod. Överensstämmer dessa sex nyckelfrågor med den egna kommunens bild av vilka nyckelfrågorna är för KSL?
- Hur väl svarar den föreslagna **inriktningen** för KSL (kap 4) upp mot den egna kommunens behov och förväntningar?
- Inom de bägge föreslagna huvudområdena bör, i samband med slutförslag och verksamhetsplanering en prioritering av specifika uppdrag ske. Vilken är den egna kommunens bedömning av **vilka uppdrag som har högst prioritet** kommande mandatperiod?
- Förändringar i KSLs **organisation och arbetsformer** i såväl den politiska organisationen som i tjänstemannaorganisationen föreslås (kap 5). Hur överensstämmer dessa förslag med den egna kommunens syn på organisation och arbetsformer i KSL?

Vi föreslår slutligen att denna rapport tillsammans med inkomna remissvar ligger till grund för styrelsens förslag till arbetsformer, organisation och inriktning för mandatperioden, sammanfattade i förslag till verksamhetsprogram 2015-2018 inför förbundsmötet 2015.

## 6.2 Partiernas betydelse i den fortsatta processen

KSL är en politiskt styrd organisation där partier och medlemskommuner är representerade. Att KSL i sin inriktning, organisation och arbetsformer kan svara upp mot medlemskommunernas behov och ambitioner är av största betydelse. Remissvaren från de tjugosex kommunstyrelserna blir vägledande för utvecklingen de närmaste åren.

Partiernas engagemang i den fortsatta utvecklingen av stockholmskommunernas samverkan, har också stor betydelse för KSLs status och legitimitet. När förbundsmötet i april 2015 lägger fast inriktningen och utser styrelse för nästa mandatperiod, kommer de olika partiernas syn på saken att lägga grunden. Därför är det av stor vikt att partierna aktivt medverkar i den fortsatta processen och ges goda förutsättningar att under remissperioden förhålla sig till föreliggande förslag.

## 6.3 Tidplan och beslutsgång

Den av styrelsen utsedda och politiskt sammansatta arbetsgruppen, har bedrivit sitt arbete under perioden februari-maj månad 2014.

Arbetsgruppens förslag behandlas av KSLs styrelse den 12 juni, varvid kommunerna har möjlighet att under juni-oktober lämna sina remissvar.

Därefter vidtar arbetet med att under perioden november-december sammanställa och analysera remissvaren samt ta fram ett slutligt förslag. Förslaget behandlas i KSLs styrelse i januari och utgör grunden för förbundsmötets i april beslut om inriktning, organisation och arbetsformer för åren 2015-2018.

### **För arbetsgruppen**

*Fredrik Saweståhl*

*Ulla Hamilton*

*Katarina Berggren*

*Jan Valeskog*

*Elisabeth Gunnars*

*Berit Jansson*

*Maria Fälth*

*Thomas Magnusson*

*Marica Lindblad*

## **Bilagor**

### ***Bilaga 1: Gällande överenskommelser***

Syftet är att ge en bild av mångfalden av överenskommelser

### ***Bilaga 2: Enkätundersökning om prioriterade uppgifter***

Syftet är att redovisa enkätresultatet

### ***Bilaga 3: Regionala samarbeten i Sverige – några korta fakta***



## *Bilaga 1: Gällande överenskommelser*

Ett flertal av KSLs uppdrag leder fram till samverkansöverenskommelser med målet att åstadkomma medborgarnytta och utveckling i regionen. Gällande överenskommelser redovisas här. Överenskommelserna återfinns också på [www.ksl.se/svenska/overenskommelser](http://www.ksl.se/svenska/overenskommelser)

### *E-förvaltning*

- IT-forum Stockholms län
- 16 principer för samverkan, IT-forum Stockholms län

### **I VERKSAMHETSPLANEN 2014**

- Regional digital agenda

### *Utbildning och gymnasiesamverkan*

- Gemensam ersättningsmodell för programinriktat individuellt val – IMPRO
- Antagningskansli för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- Gymnasieutbildning, Gemensam gymnasierregion
- Regional ungdoms- och elevdatabas
- Programinriktat individuellt val, Gemensam gymnasierregion
- Yrkesintroduktion, Gemensam gymnasierregion
- Naturbruksutbildning
- Skolrelevant forskning inom kommunen
- Jämför Service
- Barn i behov av särskilt stöd, BUS
- Gemensamma tilläggsbelopp för gymnasieskolan

### **I VERKSAMHETSPLANEN 2014**

- Verksamhetsförlagd del av lärarutbildningen
- Gemensam gymnasierregion 2.0
- Tilläggsbelopp för gymnasieskolan
- Introduktionsprogram för gymnasieskolan

### *Infrastruktur, samhällsplanering och miljö*

- Avsiktsförklaring Trygg, säker och störningsfri region
- Miljösamverkan Stockholms län
- Återvinningsstationer
- Rådet för vatten- och avloppssamverkan i Stockholms län, VAS-rådet
- Stockholmsregionens avfallsråd, STAR
- Färdtjänst
- Standard för busshållplatser
- Väg-, spår- med flera satsningar i Stockholmsregionen
- Trafiksatsning Stockholm

### **I VERKSAMHETSPLANEN 2014**

- Kommunal energi- och klimatrådgivning, revidering
- Geodata och GIS, revidering

### *Socialtjänst och hälso- och sjukvård*

- Kostnadsdelning för särskild undervisning vid sjukhus
- Barn i behov av särskilt stöd, BUS
- Ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna
- Hemlösa
- WebCare
- Samordning av insatser för habilitering/rehabilitering
- Läkarmedverkan i särskilda boenden och daglig verksamhet
- In- och utskrivning i slutenvården
- Logopedinsatser och medicinsk fotvård samt apodos
- Andningshjälp i hemmet
- Uppsökande verksamhet för vissa äldre och funktionshindrade
- Individ som behöver praktisk hjälp med egenvård
- Vård och omsorg för personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt och stöd till deras närstående
- Missbruk och beroende, förebygga och behandla
- Förlängning av missbrukspolicy samt komplettering dopning
- Personer med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning
- Resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld
- Riktlinjer för handläggning av ärenden vid socialtjänsten avseende ensamkommande barn och ungdomar

#### **I VERKSAMHETSPLANEN 2014**

- Vård och omsorg om äldre
- Läkemedel
- In- och utskrivning i slutenvården, revidering
- Överenskommelse om tekniska hjälpmedel
- Riktlinjer för handläggning av ärenden vid socialtjänsten avseende ensamkommande barn och ungdomar, revidering

### *Arbetsmarknad, integration och vuxenutbildning*

- Sfx, avsiktsförklaring
- Samverkan kring Sfx
- Samverkan mellan kommuner i Stockholms län gällande nyanlända
- Introduktion av nyanlända
- Samverkan kring tjänster för samhällsorientering för nyanlända invandrare i Stockholms län
- Vuxenutbildningsregion i Stockholms län
- Regionala programråd för yrkesutbildningar
- Utvärdering av vuxenutbildningen i Stockholms län
- Kostnadsansvar följer den studerande inom vuxenutbildning

#### **I VERKSAMHETSPLANEN 2014**

- Gemensam stödfunktion inom vuxenutbildningen

### *Forskning och innovation*

- Innovationskraft Stockholm

## *Bilaga 2: Enkätundersökning om prioriterade uppgifter*

Som ett underlag för arbetet med KSL framtida inriktning och arbetsformer har en bruttolista av uppgifter tagits fram som på ett eller annat sätt kan bli aktuella för KSL att arbeta med 2015 och framåt. Bruttolistan har ställts samman efter genomgång av verksamhetsplaner och andra KSL-dokument och har därefter kompletterats av medarbetarna på KSLs kansli. Syftet med bruttolistan är att beskriva bredden av förbundets verksamhet, dels att få ett underlag för arbetsgruppens förslag till prioriteringar inför nästa mandatperiod.

För att få medlemskommunernas bedömning av hur viktiga uppgifterna eller uppdragen är för KSL har en enkät skickats ut till:

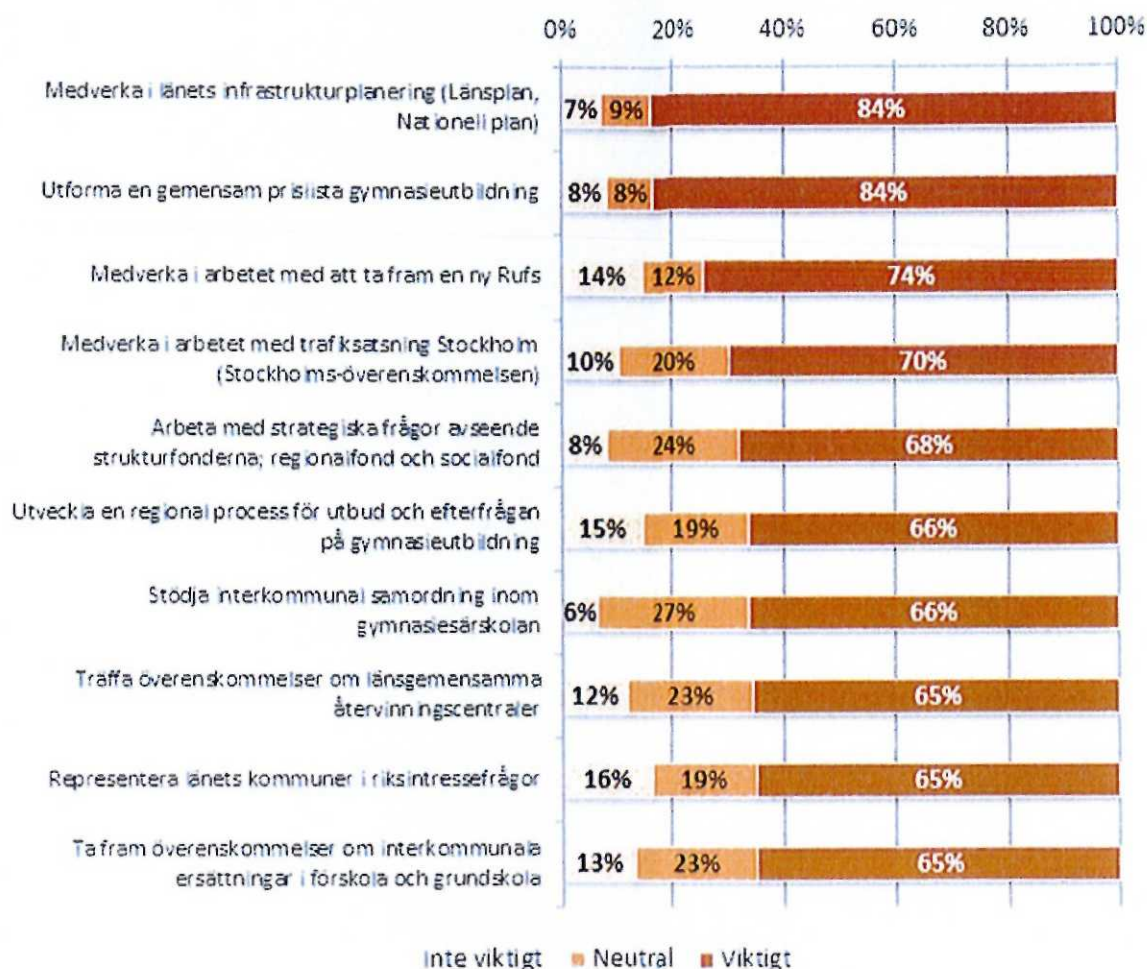
- kommunstyrelsens presidium
- ledamöterna i KSLs styrelse och fyra beredningar
- kommundirektör/kommunchef.

Enkätresultaten redovisar de uppgifter eller uppdrag som de svarande anser som viktiga (4 och 5 på den femgradiga skalan). Enkäten besvarades totalt av 72 personer.

Redovisningen nedan visar de tio viktigaste uppgifterna och uppdragen för KSL, men det framgår också vilka de tio viktigaste uppdragen är inom regional utveckling, välfärdsutveckling och övergripande uppdrag.



### Samtliga kategorier

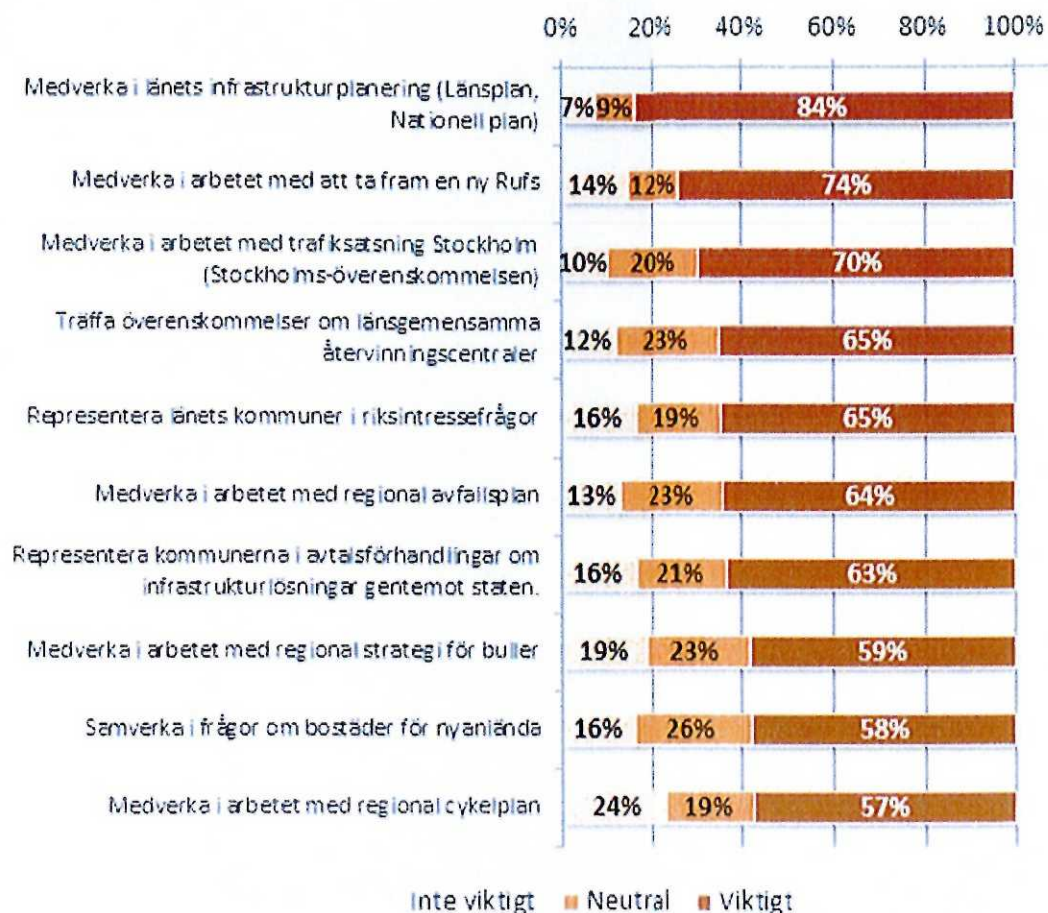


Ovan redovisas de 10 uppgifter som flest anser är viktiga (4 eller 5 på skalan). De uppgifter som flest anser är viktiga är att medverka i länets infrastrukturplanering och utforma en gemensam prislista för gymnasieutbildningen. Det är 84 procent som anser att dessa frågor är viktiga för KSL. På tredje plats hamnar medverkan i arbetet med att ta fram en ny Rufs för Stockholmsregionen.

Överlag är det en blandning av uppgifter mellan regional utveckling, välfärd och övergripande frågor. Det är 5 av de 10 uppgifterna som ligger i kategorin regional utveckling och 4 av de 10 som kategoriseras som välfärdfrågor. Att arbeta med strukturfonderna är den övergripande uppgift som kommit med i topp 10.

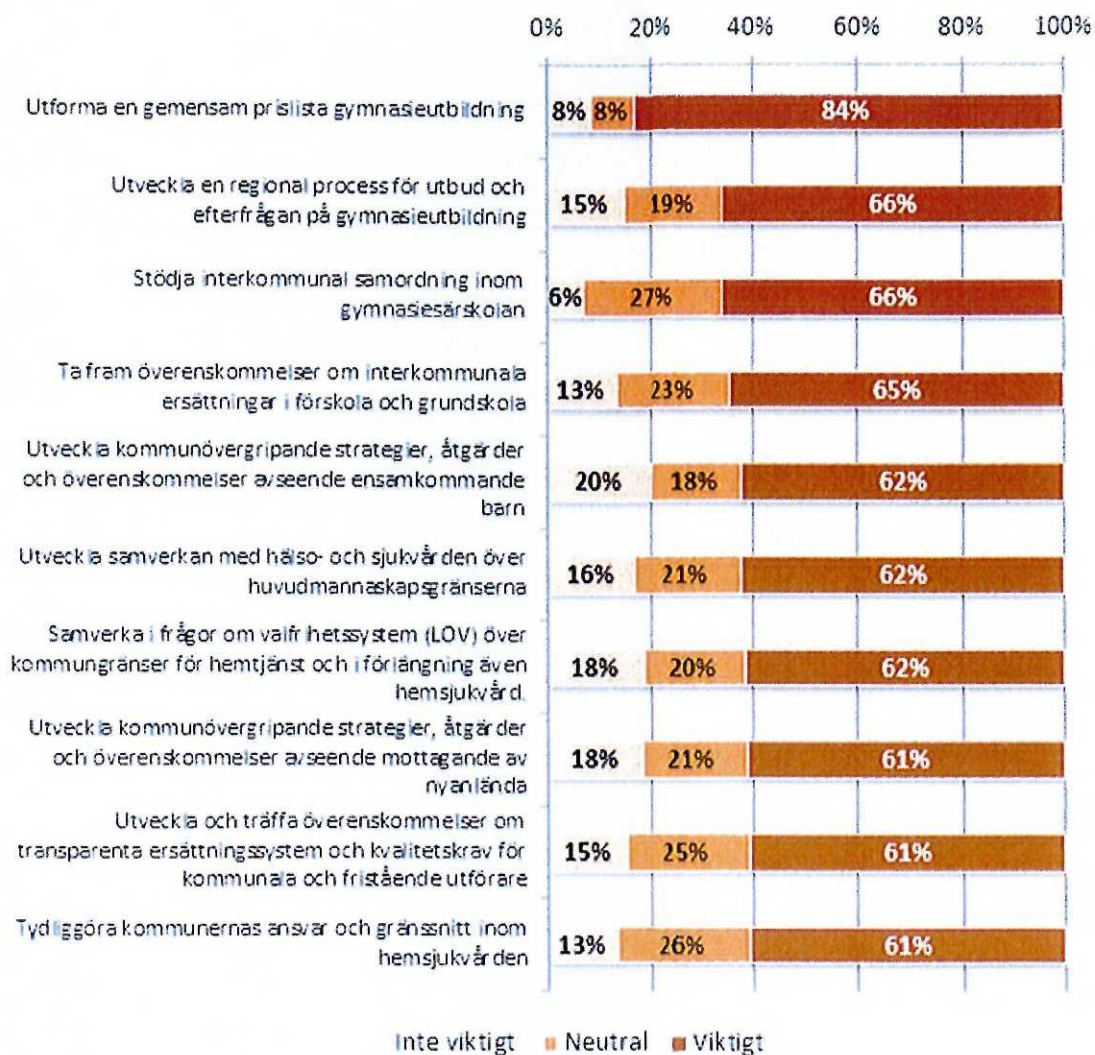


## Regional utveckling



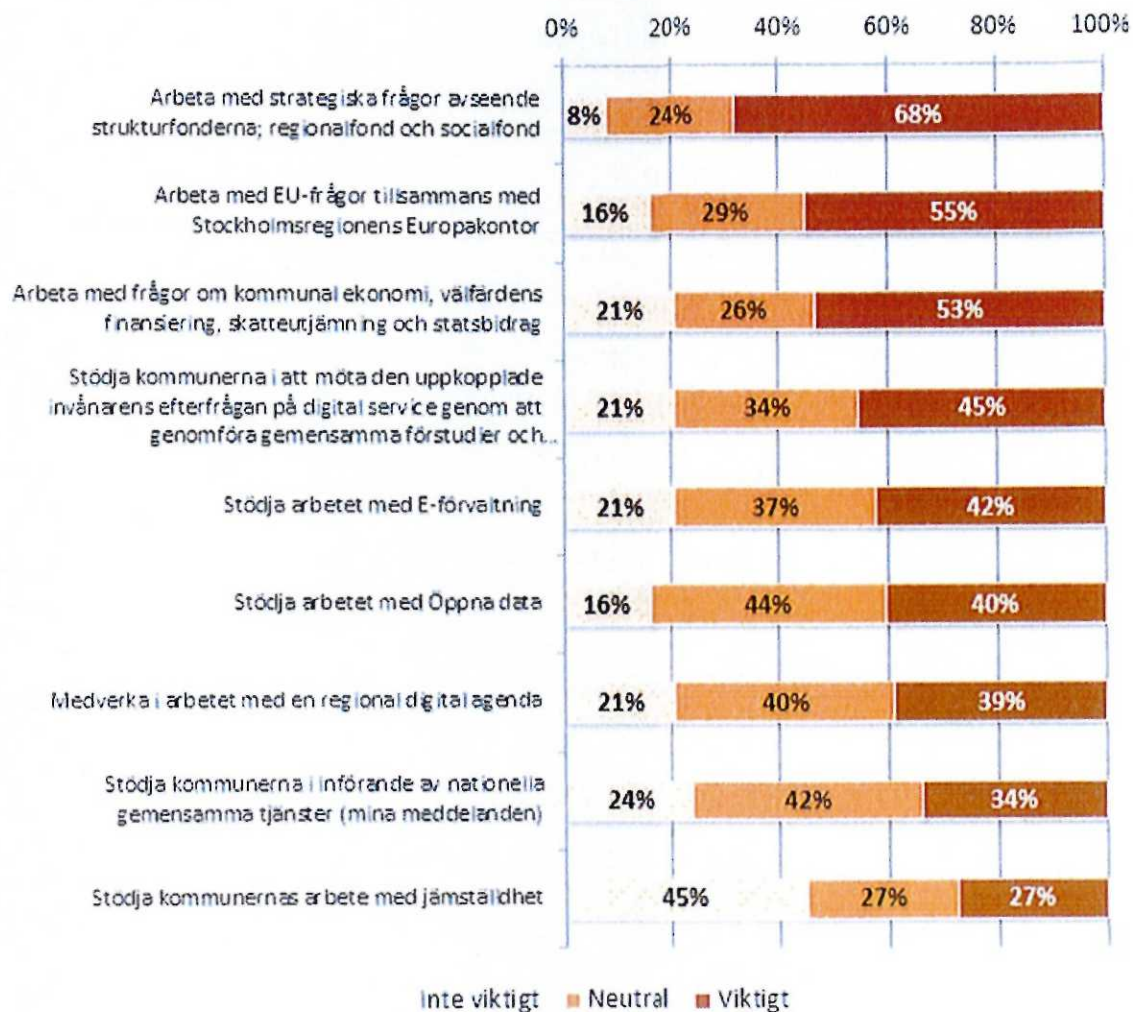
Inom den regionala utvecklingen varierar frågorna på topp tio. De tre högst rangordnade handlar om infrastrukturplanering, Rufs och trafiksatsning Stockholm. Därefter finns en del mer konkreta uppdrag som exempelvis överenskommelser om länsgemensamma återvinningscentraler, avfallsplaner och regionala strategier för buller.

## Välfärdsutveckling



När det gäller välfärdsfrågor är det den gemensamma prislistan som flest angett som viktig. Därefter är det relativt små skillnader mellan de olika frågorna, mellan andra och tionde placeringen skiljer det bara 5 procentenheter. Skolan och flyktingmottagning rankas högt, liksom samverkan och utveckling av ersättningssystem och LOV.

## Övergripande uppdrag



I kategorin övergripande uppdrag fanns det totalt nio exempel på uppdrag att ta ställning till, därför är figuren ovan en topp nio-lista. Att arbeta med strategiska frågor avseende strukturfonderna rangordnas som den viktigaste frågan, 68 procent av de svarande ser denna som viktigt. Även på andra plats kommer EU-frågorna, tillsammans med Stockholmsregionens Europakontor. Att stödja kommunernas arbete med jämställdhet är den fråga som får lägst prioritering här. Det tycks också finnas en del frågor där osäkerheten är påtaglig. Det är många som svarat neutralt (3) på frågor om exempelvis arbetet med öppna data och den regionala digitala agendan.



### *Bilaga 3: Regionala samarbeten i Sverige – några korta fakta*

Sverige är indelat i 21 län och enligt kommunallagen omfattar varje landsting ett län. I Gotlands län finns inget landsting, utan den enda kommunen ansvarar även för hälso- och sjukvården.

Enligt särskild lagstiftning har landstingen i Skåne, Västra Götaland och Halland samt Gotlands kommun regionalt utvecklingsansvar med regionfullmäktige och regionstyrelse och betecknas därför som regioner.

Från 2015 kommer även landstingen i Jönköping, Örebro, Gävleborg, Östergötland, Kronoberg och Jämtland att omfattas av lagen. Liksom i fallen Skåne, Västra Götaland får dessa regioner – utöver att ha landstingens uppgifter – också ansvaret för regionala tillväxtfrågor och planering av infrastruktur.

Att inneha det regionala utvecklingsansvaret innebär att man har att fastställa en strategi för utvecklingen i länet och att ha en samordnande roll i genomförandet, allt i samråd och i samverkan med länets eller regionens kommuner. I rollen ingår också att besluta om hur medel för regionalt tillväxtarbete ska användas och att upprätta och fastställa länsplaner för transportinfrastruktur.

Det finns idag tre olika aktörer som utövar det regionala utvecklingsansvaret: direktvalda regioner, indirekt valda kommunala samverkansorgan och länsstyrelser.

Idag ligger det regionala utvecklingsansvaret hos fyra regioner, tretton kommunala samverkansorgan och fyra länsstyrelser.

I Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Värmlands, Örebro, Dalarnas, Gävleborgs, Jämtlands och Västerbottens län har samverkansorgan enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen det regionala utvecklingsansvaret. Ett samverkansorgan är en kommunal beslutande församling inom ett län som har till uppgift att svara för regionala utvecklingsfrågor i länet.

I Stockholms, Västmanlands, Västernorrlands och Norrbottens län har länsstyrelserna det regionala utvecklingsansvaret.





Botkyrka



Danderyd



Ekerö



Haninge



Huddinge



Järfälla



Lidingö



NACKA  
KOMMUN  
Nacka



Norrtälje



Nykvarn



Nynäshamn



Salem



Sigtuna



Sollentuna



Solna



Stockholm



Sundbyberg



Södertälje



Tyresö



Täby



Upplands-Bro



Upplands Väsby



Vallentuna



Vaxholm



Värmdö



Österåker

**KSL**

*Kommunförbundet  
Stockholms Län*

Kommunförbundet Stockholms Län  
Box 38145, 100 64 Stockholm  
[www.ksl.se](http://www.ksl.se)

KUN § 7:5

Dnr. KUN 2013/0122-610 (4)

## Utreda resurser kring särskilt stöd

### Kultur- och utbildningsnämndens beslut

Kultur- och utbildningsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunfullmäktige.

### Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2013-11-11 att uppdra till Kultur- och utbildningsnämnden att utreda hur olika ekonomiska resurser används för bl.a. barn/elever med särskilt stöd samt hur antalet barn/elever med diagnoser har utvecklats i kommunen.

### Beslutsunderlag

- Kultur- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2014-10-08.

### Förslag till beslut

Elisabeth Gunnars (FP) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att:  
Kultur- och utbildningsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunfullmäktige.

### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kultur- och utbildningsnämnden beslutar enligt Elisabeth Gunnars (FP) yrkanden och finner att så är fallet.

---

### Expedieras

- Akten
- KS/KF
- Ekonomi

## Tjänsteutlåtande

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Till Kultur- och utbildningsnämnden

Datum 2014-10-08

Dnr KUN 2013/0122-610

### Utreda resurser kring särskilt stöd

#### Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2013-11-11 att uppdra till Kultur- och utbildningsnämnden att utreda hur olika ekonomiska resurser används för bl.a. barn/elever med särskilt stöd samt hur antalet barn/elever med diagnoser har utvecklats i kommunen.

#### Beslutsförslag

##### Kultur- och utbildningsnämndens beslut

Kultur- och utbildningsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunfullmäktige.

#### Bakgrund

Resurser till förskola och skola fördelas huvudsakligen genom peng per barn/elev (se hur olika ekonomiska resurser fördelats i bilagorna).

Om barn och elever har behov av särskilt stöd ansvarar rektor/förskolechef för att barnen erhåller det särskilda stödet. I grundpengen ska rymmas olika typer av särskilt stöd som tex extra anpassningar av lärmiljö och lärverktyg, extra undervisning, specialpedagogiska insatser och elevhälsa.

I budget fördelas även specialriktade medel (Salsa) och anslag till särskilda undervisningsgrupper. Ett förebyggande stöd riktat till personal i förskola – förskoleklass erbjuds genom handledning och utbildningsinsatser från specialpedagoger på Språkverkstan.

Förutom barn/elevpeng har förskolor/skolor möjlighet att ansöka om ett tilläggsbelopp/extra medel till barn med ett mycket omfattande behov av särskilt stöd. Summan som fördelas till tilläggsbelopp är budgetfinansierat och beslutas av kommunfullmäktige.

I förarbeten (prop. 2008/09:171) framgår att bestämmelserna i skollagen innebär, att såväl fristående som kommunala skolor, ska kunna ge stöd åt flertalet elever inom ramen för sina ordinarie resurser. Fristående förskolor och skolor har möjlighet att få beslut om tilläggsbelopp prövade i Förvaltningsrätten. Under åren 2013-2014 har det inkommit 6 överklaganden där förvaltningsrätten i fem fall avslagit överklagandet och ett ärende ännu inte är avgjort.

När det gäller frågan hur antal barn/elever med diagnos har utvecklats i kommunen är detta inte möjligt att få fram genom officiell statistik.

Det finns många olika diagnoser. I media och forskning diskuteras oftast neuropsykiatriska diagnoser (tex ADHD och autismspektrumdiagnoser). De neuropsykiatriska diagnoserna har ökat kraftigt på senare år både i västvärlden och i Sverige. Det finns ingen förklaringsmodell till varför diagnoserna ökat. Landstinget har funderat på om det funnits ett stort uppdämt behov av utredningar som nu håller på att betas av. När det gäller tex diagnosen "autism" är det ett helt spektrum av olika svårigheter. Man kan ha vissa drag åt det autistiska hållet men inte få en diagnos och man kan ha en diagnos men ändå vara välfungerande i vardagen.

## Tjänsteutlåtande

I samband med ansökan om tilläggsbelopp bifogas ibland ett läkarutlåtande/barnpsykiatriskt utlåtande som underlag, men det finns också barn med olika diagnoser där man inte ansöker om tilläggsbelopp. Skolor och förskolor har inte heller alltid uppgifter om diagnoser eftersom det är föräldrar och vårdnadshavare som själva bestämmer om de vill berätta om eventuella sjukdomar eller andra svårigheter. Endast i de fall skolorna remitterat till barn- och ungdomsmedicinska mottagningen med frågeställning ADHD får skolan svar direkt.

En hög andel (64 %) av skolornas ansökningar om tilläggsbelopp 2014 gäller elever med svårigheter inom autismspektrum. I samband med uppföljning av hur beviljade tilläggsbelopp använts framkommer att det nästan uteslutande använts som personalförstärkning. I förskolan tex som ett "hjälpjag" eller för att kunna dela barngruppen ibland. I skolan går en stor andel av tilläggsbeloppsbudgeten till skolor i eller utanför kommunen som huvudsakligen vänder sig till elever med autismspektrumdiagnoser.

Två stora utredningar gjordes i Österåkers kommun mellan december 2013-april 2014 bland annat gällande barn i behov av särskilt stöd.

1. PwC genomförde hösten 2013 en utredning avseende elevers rätt till särskilt stöd på uppdrag av Österåkers kommuns förtroendevalda revisorer. Frågeställningen var om Kultur- och utbildningsnämnden och Produktionsstyrelsen genom styrning och uppföljning säkerställer att skolorna arbetar på ett ändamålsenligt sätt avseende barn och elever i behov av särskilt stöd. Den sammanfattande bedömningen från kommunens revisorer var att Kultur- och utbildningsnämnden och Produktionsstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning säkerställer att skolorna arbetar på ett ändamålsenligt sätt avseende barn/elever i behov av särskilt stöd. PwC rekommenderade kommunen bland annat att förbättra det systematiskt kvalitetsarbete samt att se över resursfördelning och organisation så att verksamheterna får rimliga förutsättningar att fullgöra sitt åtagande.

2. Skolinspektionen genomförde våren 2014 regelbunden tillsyn av Österåkers utbildningsväsende. I det kommunövergripande beslutet bedömde skolinspektionen att Österåkers kommun måste säkerställa att utbildningen är likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet. Skolinspektionens utredning visade att kunskapsresultaten varierar och sammanfaller med kommunbefolkningens socioekonomiska sammansättning. Tillsynen visade också att skolor och förskolor har svårt att ge särskilt stöd till de barn och elever som har störst behov vilket bland annat har lett till att ett stort antal elever istället placerats i särskilda undervisningsgrupper. Ytterligare bedömning från skolinspektionen innebar att Österåkers kommun ska se till att utbildningen avseende särskilda undervisningsgrupper organiseras i enlighet med bestämmelserna i skolförfattningarna, samt att se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på såväl enhets- som huvudmannanivå som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. För att åtgärda skolinspektionens kritik har berörda nämnder upprättat en plan för hur detta utvecklingsarbete ska ske under 2015



## Tjänsteutlåtande

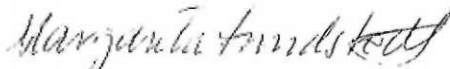
### Förvaltningens slutsatser

Resurser till förskola och skola fördelas huvudsakligen genom peng per barn/elev. Enligt skollagen ska resurserna fördela på lika villkor till kommunala och fristående utförare. Förskolechef och rektor ansvarar för att ge barn och elever särskilt stöd samt bedöma hur verksamheten ska utformas på bästa sätt för att ge detta stöd. Tilläggsbelopp är ej tänkta till att kompensera en låg grundersättning. Grundersättningen ska vara tillräcklig så att verksamheterna får rimliga möjligheter att fullfölja sina åtaganden. I utvecklingsarbetet som föranletts av Skolinspektionens föreläggande ingår en översyn av möjligheterna till att omfördela befintliga resurser så att styrningen av medlen decentraliseras.

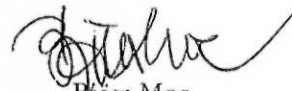
Som ett led i att få en mer heltäckande bild över hur resurserna används till barn i behov av särskilt stöd, ska verksamheterna i det systematiska kvalitetsarbetet redovisa sina insatser samt analysera om stödinsatserna är ändamålsenliga och tillräckliga, vilket leder till att huvudmannen kan identifiera behov och vidta relevanta åtgärder bl.a inför budgetarbetet.

### Bilagor

1. Resursfördelning skola-förskola i Österåkers kommun 2014
2. Resursfördelning särskilt stöd i Österåkers kommun 2012-2014



Margareta Lundstedt  
Sakkunnig särskilt stöd



Björn Moe  
Förvaltningschef

Expedieras

**Bilaga 1. Resursfördelning skola-förskola i Österåkers kommun 2014**

**Jämförelse peng vs övr resurser**

**Nettobudget 2014**

<b>Resursfördelning skola Tkr</b>		
Peng F/GR/FTH	423 913	90,3%
Salsa - viktning	7 150	1,5%
IT-satsning, Läs och skriv satsning mm	4 386	0,9%
Utvecklingsmedel	1 600	0,3%
Konsultation AST	125	0,0%
Kronprinsessans fond för dyslexi	100	0,0%
Särskilt stöd/tilläggsbelopp i skola, fritidshem *	25 902	5,5%
Modersmål, studiehandl, int klass, minoritetsspråk	6 090	1,3%
<b>Totalt grundskola</b>	<b>469 266</b>	<b>100,0%</b>

Antal elever i förskoleklass/grundskola/fritidshem = 5696 elever

<b>Resursfördelning förskola/familjedaghem Tkr</b>		
Peng inkl lokal FSK/FDH	218 162	95,3%
Socioekonomisk viktning i förskola	1 100	0,5%
Metodverkstan	1 080	0,5%
Språkverkstan	720	0,3%
Skärgårdsstöd	782	0,3%
Särskilt stöd/tilläggsbelopp i fsk *	7 005	3,1%
<b>Totalt förskola</b>	<b>228 849</b>	<b>100,0%</b>

Antal barn i förskola/familjedaghem = 2446 barn

\* I budgeten ligger tilläggsbelopp i ordinarie verksamhet, tilläggsbelopp till specialförskolor/skolor, kommunövergripande grupper

Bilaga 2. Resurser kring särskilt stöd i Österåkers kommun år 2012-2014

01-sep

Särskilt stöd i förskola	Utfall 2012	Utfall 2013	Prognos 2014
<b>Antal barn</b>			
Tilläggsbelopp i ordinarie verksamhet	33	38	46
Tilläggsbelopp i specialförskolor	1	2	4
Språkförskola Penseln	8	8	8
Totalt antal barn	42	48	58

Särskilt stöd i förskola	Utfall 2012	Utfall 2013	Prognos 2014
<b>Nettokostnad tkr</b>			
Tilläggsbelopp i ordinarie verksamhet	4 251	4 468	4 754
Tilläggsbelopp i specialförskolor	154	316	963
Språkförskola	684	669	758
Total nettokostnad tkr	5 089	5 453	6 475
Snittkostnad/barn	121	114	112

Särskilt stöd i skola, fritidshem	Utfall 2012	Utfall 2013	Prognos 2014
<b>Antal elever</b>			
Tilläggsbelopp i ordinarie verksamhet	45	52	75
Tilläggsbelopp i specialsolor	28	24	36
Elever i kommunövergripande grupper	91	98	103
Totalt antal elever	164	174	214

Särskilt stöd i skola, fritidshem	Utfall 2012	Utfall 2013	Prognos 2014
<b>Nettokostnad tkr</b>			
Tilläggsbelopp i ordinarie verksamhet	4 248	4 105	5 238
Tilläggsbelopp i specialsolor	7 829	7 656	7 304
Särskilda undervisningsgrupper	13 216	14 123	14 058
Total nettokostnad tkr	25 293	25 884	26 600
Snittkostnad/elev	154	149	124

Forts. KF § 8:5

19. Kultur- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda hur olika typer av ekonomiska resurser används för bl.a. barn/elever med särskilt stöd samt hur antal barn/elever med diagnoser har utvecklats i kommunen.

20. Kultur- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda behovet kring fritidsverksamhet för ungdomar med funktionshinder som inte har möjlighet att ta del av fritidsutbud som erbjuds.

21. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att rapportera resultatet av förstudie avseende äldreboende på Ljusterö.

22. Socialnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningar för extra sociala insatsgrupper för att arbeta med förebyggande insatser.

23. Socialnämnden får i uppdrag att utreda eget boende för äldre missbrukare inom kommunen.

24. Socialnämnden får i uppdrag att driva/delta i ett samordningsförbund tillsammans med andra kommuner för att pressa ner kostnader för försörjningsstöd. Finansiering på ca 400 tkr sker inom nämndens tilldelade ram.

25. Byggnadsnämnden får i uppdrag att revidera riktlinjer för skolskjutsar utifrån budget 2014 och plan 2015-2016

26. Anslå 1,8 Mkr för välkomstskylt vid E18 under förutsättning av avtal med markägaren samt att tillstånd från Trafikverket ges.

27. Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta fram en 10-årig underhållsplan för det kommunala vägnätet. En rapport ska redovisas senast mars 2014.

28. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda framtida infrastrukturåtgärder samt upprätta riktlinjer för huvudmannaskap för allmän plats i olika typer av områden i enlighet med översiktsplanen.

Forts. nästa sida



Starttid för Kommunfullmäktiges sammanträde

den 15 december 2014

Kommunfullmäktige kommer att kallas till sammanträde den 15 december, kl 13.00 alternativt kl 09.00 för att också kunna behandla eventuella brådskande ärenden på sammanträdet.



**Ingela Gardner**

Kommunfullmäktiges ordförande

KS § 10:15

Dnr. KS 2013/0335-100

## Svar på medborgarförslag nr 7/2013 – Alla ungdomar ska erbjudas sommarjobb

### Kommunstyrelsens beslut

#### Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Att avslå medborgarförslaget med hänvisning till att idag erbjuds 140 ungdomar sommarjobb.

#### Reservation

Den socialdemokratiska gruppen reserverar sig till förmån för eget förslag.  
Ann-Christine Furustrand (S)

#### Sammanfattning

Förvaltningens slutsatser är att det går att ordna sysselsättning för alla skolungdomar om Kommunstyrelsen väljer att anslå medel till detta men att detta ej är lagstadgad kommunal verksamhet. Därför rekommenderar förvaltningen inte en utökning i den omfattning som medborgaren föreslår.

Idag erbjuder kommunen årligen cirka 140 ungdomar, som går andra året på gymnasiet, feriejobb under tre veckors tid. Den som får ett jobb erbjuds att arbeta maximalt 60 timmar, vilket motsvarar 4 tim/dag under 3 veckors tid. Budget för ferielöner år 2014 är 770 000 kronor. Därtill kommer administrativa kostnader. Det kan vara rimligt att öka antalet feriejobbplatser något, i takt med att antalet kommuninvånare ökar. En sådan mindre ökning kan tas upp på sedvanligt sätt i budgetarbetet.

#### Beslutsunderlag

- Michaela Fletchers (M) beslutsförslag daterat 2014-10-23.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2014-10-08, § 8:12.
- Tillväxt- och marknadsenhetens tjänsteutlåtande daterat 2014-07-17.

#### Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att avslå medborgarförslaget med hänvisning till att idag erbjuds 140 ungdomar sommarjobb.

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar att anse medborgarförslaget besvarat

De två sista meningarna i Sammanfattningen ändras till följande:

”Det kan vara rimligt att öka antalet feriejobbplatser. En sådan ökning kan tas upp på sedvanligt sätt i budgetarbetet.”

Forts.

Forts. KS § 10:15

### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller enligt Ann-Christine Furustrands (S) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

### Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande innebärande att avslå medborgarförslaget med hänvisning till att idag erbjuds 140 ungdomar sommarjobb röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 10 ja-röster och 5 nej-röster.

---

Expedieras

- Akten

**OMRÖSTNINGSLISTA KS 2014-11-03, § 10:15**  
**KOMMUNSTYRELSEN I ÖSTERÅKERS KOMMUN (mandatperiod 2010-2014)**

Parti	LEDAMÖTER Namn	Närvarande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	-	Christina F.	X		
M	Eliza Roszkowska-Öberg	-	Kenneth N.	X		
M	Hampe Klein	X		X		
M	Conny Söderström	X		X		
FP	Elisabeth Gunnars 1:e vice ordf	X		X		
FP	Fredrik Pahlberg	-	Mathias L.	X		
C	Björn Pålhammar	X		X		
KD	Mikael Ottosson	X		X		
ÖP	Lennart Berneklint	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand 2:e vice ordf	X			X	
S	Anas Abdullah	X			X	
S	Marie Ende	X			X	
RP	Roger Johansson	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	<b>ERSÄTTARE</b>					
M	Christina Funhammar	X				
M	Kenneth Netterström	X				
M	Jeanette Widén	-				
FP	Mathias Lindow	X				
S	Hans Johansson	X				
RP	Sven Ragnelid	X				
V	Bo Edlén	-				
	<b>Resultat</b>			<b>10</b>	<b>5</b>	<b>-</b>

*WP*

*PCF*



Kommunstyrelsens ordförande  
Michaela Fletcher Sjöman

2014-10-23 Dnr KS 2013/335-100

Till Kommunstyrelsen

## **Medborgarförslag nr 7/2013 – Alla ungdomar ska erbjudas sommarjobb**

Österåkers kommun har mottagit ett medborgarförslag där det föreslås att alla ungdomar ska erbjudas att arbeta på sommaren och få en lön motsvarande barnbidraget.

### **Beslutsförslag**

#### **Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta**

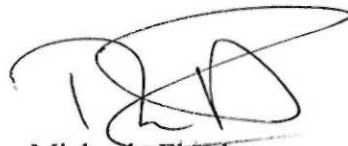
Att avslå medborgarförslaget.

Vi erbjuder idag 140 ungdomar sommarjobb, vilket är ett relativt högt antal. Det är möjligt att antalet kan komma att justeras en aning beroende på förändringar i invånarantal. Antalet erbjudna platser måste ställas i relation till det faktiska behovet samt vad en enskild ungdom får utföra för arbetsuppgifter givet sin ålder. De 140 platser vi idag anordnar korrelerar med dessa faktorer.

Tilläggas bör, att anordnande av sommarjobb inte är en lagstadgad kommunal skyldighet.

### **Bakgrund**

Tjänsteutlåtande från Näringslivsenheten 2014-07-17



Michaela Fletcher  
Kommunstyrelsen ordförande

## Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens kontor  
Tillväxt- och Marknad/  
Näringslivsenheten

Till Kommunstyrelsen

Datum 2014-07-17  
Dnr KS 2013/335-100 (1) nr 7/2013

### Svar på medborgarförslag nr 7/2013 -Alla ungdomar ska erbjudas sommarjobb

#### Sammanfattning

Förvaltningens slutsatser är att det går att ordna sysselsättning för alla skolungdomar om Kommunstyrelsen väljer att anslår medel till detta men att detta ej är lagstadgad kommunal verksamhet. Därför rekommenderar förvaltningen inte en utökning i den omfattning som medborgaren föreslår.

Idag erbjuder kommunen årligen cirka 140 ungdomar, som går andra året på gymnasiet, feriejobb under tre veckors tid. Den som får ett jobb erbjuds att arbeta maximalt 60 timmar, vilket motsvarar 4 tim/dag under 3 veckor. Budget för ferielöner år 2014 är 770 000 kronor. Därtill kommer administrativa kostnader. Det kan vara rimligt att öka antalet feriejobbsplatser något, i takt med att antalet kommuninvånare ökar. En sådan mindre ökning kan tas upp på sedvanligt sätt i budgetarbetet.

#### Beslutsförslag

**Kommunstyrelsen föreslås besluta**

Att avslå medborgarförslaget.

#### Bakgrund

I ett medborgarförslag föreslås att alla ungdomar ska erbjudas att arbeta på sommaren och få en lön motsvarande barnbidraget.

Näringslivsenheten beskriver nedan vad det ekonomiskt skulle innebära för kommunen att anställa alla ungdomar från åk 7 i grundskolan till 2:a året på gymnasiet.

#### Hur många ungdomar fins?

I Österåkers kommun finns, enligt barn- och ungdomsförvaltningen, cirka 1540 ungdomar som går i årskurs 7-9 samt 990 ungdomar i gymnasiets åk 1-2. (De som går åk 3 har inte tagits med i beräkningen då de avslutat gymnasiet när de går ut åk 3).

#### Vad kostar förslaget?

Om samtliga ungdomar i åk 7-9 erbjuds ett sommarjobb under tre veckor och får en lön motsvarande en månads barnbidrag (1050 kr/månad) blir lönekostnaden inklusive arbetsgivaravgifter (15,49%) 1 867 473 kr kronor/år.

## Tjänsteutlåtande

Ska alla gymnasieelever erbjudas ett sommarjobb bör ersättningen vara i samma nivå som idag. För 2014 är ferielöner för den som är under 18 år, 70 kr/tim och över 18 år, 90 kr/tim.

Om samtliga av dessa erbjuds jobb under 3 veckor, 60 timmar, kostar detta (beräknat på att 500 personer är under 18 år och 490 har fyllt 18 år) 5 481 155 inklusive arbetsgivaravgiften på 15,49% . Drar man av det som redan idag är budgeterat för sommarjobb (770. 000 kr) kommer satsningen att kosta cirka 6 598 628 kronor.

Därtill kommer kostnader för personal som ska hitta arbetsuppgifterna, administrera dessa samt vägleda ungdomarna. Dessa är ej beräknade.

### Vad önskar arbetsplatserna?

De enheter som idag ferieanställer ungdomar får i förväg ange vilka arbetsuppgifter som ska utföras och vilka önskemål och krav de ställer på den unge för att denne ska kunna utföra arbetsuppgifterna. De allra flesta vill att ungdomarna ska vara i gymnasieåldern . Arbetsuppgifterna finns inom vård- och omsorg, förskolor, turism mm..

Förvaltningen bedömer att det kan gå att hitta sommarjobb av enklare karaktär såsom t ex skräpplockning och rensning av rabatter. Arbetslagstiftningen (minderårigas arbetsmiljö (AFS 2012:03) och Minderårigas arbetsmiljö( H453) är dock restriktiv över vad unga människor får och inte får göra före 18 års ålder, vilket i så fall måste beaktas.

Sommarjobb är ej en lagstadgade kommunal verksamhet.

### Förvaltningens slutsatser

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunstyrelsen att avslå medborgarförslaget .



Jan-Olof Friman  
Kommundirektör



Lotta Holmgren  
Näringslivschef

nr 7/2013

8

KS 2013/335-100(1)V

Alla ungdomar ska erbjudas sommar-  
jobb - de ska åtminstone få tjäna  
så de får sitt studie/barnbidrag.

Om inte annat så plocka bär till  
skolor, äldrevard, dagis. Sällskap  
åt äldre - resurs på dagis - barnvaktstjänst  
- städning - trättereri - skogsvård -  
skräpplock.



KS § 10:5

Dnr. KS 2013/374

## Svar på medborgarförslag nr 11/2013 – Cykelbana till Stockholm

### Kommunstyrelsens beslut

#### Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse medborgarförslaget besvarat med hänvisning till pågående arbete med det regionala cykelstråket.

#### Sammanfattning

Österåkers kommun har mottagit ett medborgarförslag som föreslår samarbete med övriga nordostkommuner om utbyggnad av cykelbana längs hela Roslagsbanans sträckning mellan Åkersberga och Stockholm.

#### Beslutsunderlag

- Michaela Fletchers (M) beslutsförslag daterat 2014-10-23.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2014-10-08, § 8:5.
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2014-06-03.

#### Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att anse medborgarförslaget besvarat med hänvisning till pågående arbete med det regionala cykelstråket.

#### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

---

Expedieras

- Akten

Kommunstyrelsens ordförande  
Michaela Fletcher Sjöman

2014-10-23 Dnr KS 2013/374

Till Kommunstyrelsen

## **Medborgarförslag nr 11/2013 – Cykelbana till Stockholm**

Österåkers kommun har mottagit ett medborgarförslag som föreslår samarbete med övriga nordostkommuner om utbyggnad av cykelbana längs hela Roslagsbanans sträckning mellan Åkersberga och Stockholm.

### **Beslutsförslag**

#### **Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta**

Att anse medborgarförslaget besvarat med hänvisning till det pågående arbetet med ett regionalt cykelstråk.

Österåkers kommun har ett regionalt cykelstråk identifierats med en sträckning längs med Roslagsbanan från Täljö för att i Ullna kopplas ihop med befintlig cykelinfrastruktur vidare mot Arninge. Detta utpekade stråk har kommun och Trafikverket gemensamt en målsättning om att anlägga vilket stöds av övriga nordostkommuner och sträckningen finns även utpekad i Regional Cykelplan för Stockholms län.

### **Bakgrund**

Tjänsteutlåtande från Samhällsbyggnadsförvaltningen 2014-06-03



Michaela Fletcher  
Kommunstyrelsen ordförande

## Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Harry Bertilsson

Datum 2014-06-03

Dnr KS 2013/374

Till Kommunfullmäktige

### Medborgarförslag nr 11/2013 – Cykelbana till Stockholm

#### Sammanfattning

Österåkers kommun har mottagit ett medborgarförslag som föreslår samarbete med övriga nordostkommuner om utbyggnad av cykelbana längs hela Roslagsbanans sträckning mellan Åkersberga och Stockholm.

#### Beslutsförslag

##### Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Anse medborgarförslaget besvarat med hänvisning till pågående arbete med det regionala cykelstråket.

#### Bakgrund

Projektet SATSA II Regional cykelstrategi har lagt grunden för samverkan kring cykelfrågor i Stockholm län och har pågått sedan 2010 med projektavslut i januari 2014. Arbetet har resulterat i en Cykelplan utan formell status med syfte att utgöra ett underlag för utbyggnad av regionala cykelstråk för arbetspendling under åren 2014 till 2030. Bakom planen står gemensamt Trafikverket Region Stockholm, TMR och Trafikförvaltningen inom landstinget, samt Länsstyrelsen i Stockholms län. Länets kommuner och intresseorganisationer har deltagit i arbetet.


Målet är att det ska finnas ett sammanhängande regionalt cykelvägnät i Stockholms län som är framkomligt, gent, trafiksäkert och tryggt att arbetspendla. För att veta var de regionala cykelstråken ska gå har ett antal regionalt viktiga målpunkter pekats ut med arbetspendling och kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik som fokus. För nordostregionen har en regional stadskärna pekats ut enligt RUFSS, som är Täby/Arninge, där målpunkt för kollektivtrafikbyten och cykelpendling samt kombinationsresor för Österåkers kommun är Arninge. Vidare planeras stråket gå via Lahäll/Näsbypark, Stocksund/Djursholm, Bergshamra, Stockholms Universitet till KTH/Östra station och vidare.

I Österåkers kommun har ett regionalt cykelstråk identifierats med en sträckning längs med Roslagsbanan från Täljö för att i Ullna kopplas ihop med befintlig cykelinfrastruktur vidare mot Arninge. Detta utpekade stråk har kommun och Trafikverket gemensamt en målsättning om att anlägga vilket stöds av övriga nordostkommuner och sträckningen finns även utpekad i Regional Cykelplan för Stockholms län.

## Tjänsteutlåtande

### Förvaltningens slutsatser

Med hänsyn till att kommunen redan bedriver arbete med att skapa tilltänkt koppling som redovisas i medborgarförslag nr 11/2013 samt att kommunen inte har rådighet att besluta om varken sträckning eller anläggning av gång- och cykelväg utanför kommunens gränser vidare mot Stockholm anses medborgarförslaget redan vara tillgodosett i möjlig utsträckning.



Kent Gullberg

Samhällsbyggnadschef



Anna Anderman

Väg- och trafikchef



Skickas till:  
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun  
Kommunkansliet  
184 86 Åkersberga

11/2013

<b>ÖSTERÅKERS KOMMUN</b> KOMMUNSTYRELSEN
2013 -11- 12
D.nr: KS 2013/374-100 (7)

## Medborgarförslag

<b>Förslag (endast ett ämne)*</b> Cykelbana till Stockholm
<b>Beskrivning*</b> Österåkers kommun bör tillsammans med övriga nordost kommuner anlägga en cykelbana som går alldeles intill roslagsbanan i hela dess sträckning. Man skulle kunna korta sträckan Åkersberga - Stockholm betydligt och man skulle slipa cykla bland bilarna. Det skulle bli ett helt nöje att cykla in till stan.

Förslaget kommer att publiceras på kommunens webbplats avskalat från nedanstående kontaktuppgifter

### Kontaktuppgifter

Namn* Mats Rydén
------------------

KS § 10:6

Dnr. KS 2013/422

## Svar på medborgarförslag nr 13/2013 – Fortsättning av cykelväg/gångväg på Margretelundsvägen fram till Skärgårdsstad

### Kommunstyrelsens beslut

#### Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse medborgarförslaget besvarat med hänvisning till pågående arbete med gång- och cykelväg längs Margretelundsvägen.

#### Sammanfattning

Österåkers kommun har mottagit ett medborgarförslag som föreslår gång- och cykelväg på Margretelundsvägen mellan befintlig gång- och cykelväg vid Lervik och Skärgårdsstad.

#### Beslutsunderlag

- Michaela Fletchers (M) beslutsförslag daterat 2014-10-23.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2014-10-08.
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2014-06-03.

#### Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag innebärande att anse medborgarförslaget besvarat med hänvisning till pågående arbete med gång- och cykelväg längs Margretelundsvägen.

Michael Solander (MP) yrkar bifall till medborgarförslaget.

#### Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller enligt Michael Solanders (MP) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

---

Expedieras

- Akten

Kommunstyrelsens ordförande  
Michaela Fletcher Sjöman

2014-10-23 Dnr KS 2013/422

Till Kommunstyrelsen

## **Medborgarförslag nr 13/2013 – Fortsättning av cykelväg/gångväg på Margretelundsvägen fram till Skärgårdsstad**

Österåkers kommun har mottagit ett medborgarförslag som föreslår gång- och cykelväg på Margretelundsvägen mellan befintlig gång- och cykelväg vid Lervik och Skärgårdsstad.

### **Beslutsförslag**

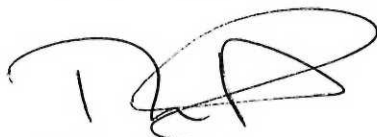
#### **Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta**

Att anse medborgarförslaget besvarat med hänvisning till det pågående arbetet med gång- och cykelväg längs Margretelundsvägen.

Gång- och cykelväg mellan cirkulationsplats Margretelundsvägen/ Trälhavsvägen och Gröndalsvägen färdigställdes 2012 som en första etapp av planerad gång- och cykelväg som kopplar samman Åkersberga och Skärgårdsstad via Margretelundsvägen. Gång- och cykelväg som kopplar samman befintlig gång- och cykelväg vid Gröndalsvägen och Hårsbackavägen finns med i den kommunala planeringen som investeringsobjekt uppdelat på tre etapper. Hela sträckan uppskattas vara färdigställd 2021.

### **Bakgrund**

Tjänsteutlåtande från Samhällsbyggnadsförvaltningen 2014-06-03



Michaela Fletcher  
Kommunstyrelsen ordförande

## Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Harry Bertilsson

Datum 2014-06-03

Dnr KS 2013/422

Till Kommunfullmäktige

### Medborgarförslag nr 13/2013 – Fortsättning av cykelväg/gångväg på Margretelundsvägen fram till Skärgårdsstad

#### Sammanfattning

Österåkers kommun har mottagit ett medborgarförslag som föreslår gång- och cykelväg på Margretelundsvägen mellan befintlig gång- och cykelväg vid Lervik och Skärgårdsstad.

#### Beslutsförslag

##### Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Anse medborgarförslaget besvarat med hänvisning till pågående arbete med gång- och cykelväg längs Margretelundsvägen

#### Bakgrund

Medborgarförslag nr 13/2013 hänvisar till att trafiken på Margretelundsvägen är trafikfarlig och att detta begränsar möjligheterna till gå och cykla till och från områdena Gårdslöten, Gröndal, Lervik, Brevik, Åttarö, Flaxenvik och Isättravik. Boende i området blir enligt medborgarförslaget begränsade till att använda bil.

Kommunen färdigställde 2012 gång- och cykelväg mellan cirkulationsplats Margretelundsvägen/Trälhavsvägen och Gröndalsvägen som en första etapp av planerad gång- och cykelväg som kopplar samman Åkersberga och Skärgårdsstad via Margretelundsvägen. Gång- och cykelväg som kopplar samman befintlig gång- och cykelväg vid Gröndalsvägen och Härbackavägen finns med i den kommunala planeringen som investeringsobjekt uppdelat på tre etapper. Hela sträckan uppskattas vara färdigställd 2021.

#### Förvaltningens slutsatser

Med hänsyn till att kommunen redan bedriver arbete med att skapa tilltänkt koppling som redovisas i medborgarförslag nr 13/2013 anses medborgarförslaget redan vara tillgodosett i möjlig utsträckning.



Kent Gullberg

Samhällsbyggnadschef



Anna Anderman

Väg- och trafikchef



Skickas till:  
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun  
Kommunkansliet  
184 86 Åkersberga

ÖSTERÅKERS KOMMUN  
KOMMUNSTYRELSEN

2013 -12- 20

D.nr:

KS 2013/422-107 (1)

## Medborgarförslag

### Förslag (endast ett ämne)\*

Fortsättning av cykelväg/gångväg på Margretelundsvägen fram till Skärgårdsstad

### Beskrivning\*

Trafiken på Margretelundsvägen är FARLIG! Har en önskan att själv och tillsammans med barn kunna cykla alt gå från vårt område i Gårdslöten men Margretelundsvägen är LIVSFARLIG!

Det finns många barnfamiljer i området som skulle vilja låta sina barn cykla till skolan alt till kompisar men detta är i nuläget en omöjlighet. Många boende arbetar även i kommunen och vill också kunna antigen gå alt cykla till sin arbetsplats.

Det är många personer/familjer som bor i området Gröndal, Lervik, Brevik, Gårdslöten, Ättarö, Flaxenvik, Isättravik som skulle kunna utnyttja en gång /cykelväg och inte vara så låsta till att ta bilen till tex skola, arbete, stranden och matvaruaffär.

Kommunen ger i och för sig barn som behöver ta sig till skolan rätt till skolskuts pga av den farliga vägen men jag hoppas ändå på att fortsättningen på utbyggnaden av cykel/gångvägen tar fart i gen och kommer högt upp på Er prioriteringslista.

Vi blir i vårt område kring denna väg isolerade till att ta bilen då det ej finns någon säker gång/cykelväg.

Namn \* Sofie Östlind

Jag samtycker till publicering av mitt namn tillsammans med mitt medborgarförslag på kommunens webbplats. Om jag inte samtycker publiceras endast medborgarförslaget.